

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS N:o 2367/2002/EY,**tehty 16 päivänä joulukuuta 2002,****yhteisön tilasto-ohjelmasta vuosiksi 2003—2007****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 285 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Yhteisön tilastoista 17 päivänä helmikuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 322/97 ⁽⁴⁾ mukaisesti on laadittava yhteisön tilasto-ohjelma.
- (2) Neuvoston asetuksessa (EY) N:o 322/97 vahvistetaan yhteisön tilastojen tuotannossa noudatettavat periaatteet ja tätä asetusta sovelletaan tähän päätökseen.
- (3) Talous- ja rahaliitto asettaa merkittäviä vaatimuksia yhteisön raha-, rahoitus- ja maksutasetilastojen tuotannolle.
- (4) Yhteisön on asetuksen (EY) N:o 322/97 mukaisesti saatava oikeaan aikaan käyttöönsä jäsenvaltioiden kesken vertailukelpoisia, ajantasaisia, luotettavia, asianmukaisia ja mahdollisimman tehokkaasti tuotettuja tilastotietoja politiikkansa muotoilemista, soveltamista, seurantaa ja arviointia varten.
- (5) Ajantasaisten, vertailukelpoisten ja hyvälaatuisten tilastotietojen saatavuus on usein edellytyksenä yhteisön politiikan toteuttamiselle.
- (6) Yhteisön tilastotietojen johdonmukaisuuden ja vertailukelpoisuuden varmistamiseksi on tarpeen laatia viisivuotiskaudeksi yhteisön tilasto-ohjelma, jossa määritellään vahvistettujen painopisteiden mukaisesti suunniteltujen toimien lähestymistavat, pääasialliset alat sekä tavoitteet.

(7) Tämän vuoksi yhteisön viranomaisten olisi varmistettava, että tilastot ovat laadukkaita ja vertailukelpoisia.

(8) Yhteisön tilastojen erityinen laatimistapa edellyttää kehityksessä yhteisön tilastojärjestelmässä erityisen kiinteää yhteistyötä, jota tehdään neuvoston päätöksellä 89/382/ETY, Euratom ⁽⁵⁾ perustetussa tilasto-ohjelmakomiteassa järjestelmän mukauttamiseksi etenkin antamalla edellä tarkoitettujen yhteisön tilastojen tuottamiseksi tarvittavat säännökset. Tässä yhteydessä otetaan huomioon rasitteet, joita tietojen antamisesta aiheutuu yrityksille, kotitalouksille tai yksityishenkilöille.

(9) Yhteisön tilastojen tuottamisesta vastaavat viisivuotiskaudeksi laadittua ohjelmaa koskevan sääntelyn mukaisesti kansallisella tasolla kansalliset viranomaiset ja yhteisön tasolla yhteisön viranomainen (Eurostat).

(10) Edellä asetetun tavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan tiivistä, koordinoitua ja johdonmukaista yhteistyötä yhteisön viranomaisen Eurostatin ja kansallisten viranomaisten välillä.

(11) Yhteisön viranomaisen Eurostatin tulisi tätä varten varmistaa, että erityyppisistä kansallisista viranomaisista kootaan Euroopan tilastojärjestelmän muodostava koordinoitu verkosto sen takaamiseksi, että Euroopan unionin politiikkaa varten tarvittavat tilastot ovat saatavilla oikeaan aikaan.

(12) Komissio voi antaa yksittäisiä tilastotoimia koskevat yksityiskohtaiset täytäntöönpanotoimet tehtäväksi Euroopan tilastojärjestelmälle, ja komission olisi päätettävä niihin liittyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä.

(13) Komissiolle annetaan tämä ohjelman täytäntöönpanon yhteydessä asetuksen (EY) N:o 322/97 mukaisesti lisäksi suoritettavaksi tiettyjä toimen- tai täytäntöönpanotoimia sellaisina kuin ne on määritelty yksittäisiä tilastotoimia koskevissa säädöksissä.

⁽¹⁾ EYVL C 75 E, 26.3.2002, s. 274.

⁽²⁾ EYVL C 125, 27.5.2002, s. 17.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 25. huhtikuuta 2002 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 30. syyskuuta 2002 (EYVL C 275 E, 12.11.2002, s. 1), ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 20. marraskuuta 2002 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽⁴⁾ EYVL L 52, 22.2.1997, s. 1.

⁽⁵⁾ EYVL L 181, 28.6.1989, s. 47.

- (14) Voidaan harkita, voisiko esimerkiksi erityinen täytäntöönpanoelin hoitaa tietyt nykyisin komission vastuulla olevat, edellä mainitun kaltaiset tehtävät.
- (15) Tietyillä aloilla, joita yhteisön eri politiikat koskevat, on tärkeää, että tiedot eritellään sukupuolen mukaan.
- (16) Tällä päätöksellä vahvistetaan ohjelman koko keston ajaksi rahoituspuitteet, jotka talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja talousarviomenettelyn parantamisesta 6 päivänä toukokuuta 1999 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen ⁽¹⁾ 33 kohdan mukaisesti muodostavat ensisijaisen ohjeen budjettivallan käyttäjälle vuosittaisessa talousarviomenettelyssä.
- (17) Tämän ohjelman perustamista koskevat suuntaviivat on asetuksen (EY) N:o 322/97 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti toimitettu tilasto-ohjelmakomitealle, neuvoston päätöksellä 91/116/ETY ⁽²⁾ perustetulle Euroopan talous- ja sosiaalitalastoja käsittelevälle neuvoa-antavalle komitealle sekä neuvoston päätöksellä 91/115/ETY ⁽³⁾ perustetulle raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomitealle,

OVAT TEHNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Tilasto-ohjelman perustaminen

Perustetaan yhteisön tilasto-ohjelma vuosiksi 2003—2007, jäljempänä 'ohjelma'. Ohjelma sisältyy liitteisiin.

Liitteessä I määritellään kyseisenä ajanjaksona toteutettavaksi suunniteltujen toimien lähestymistavat, pääasialliset alat ja tavoitteet sekä esitetään tiivistelmä Euroopan unionin politiikan tarpeiden kannalta tärkeistä tilastotarpeista. Nämä tarpeet on jaoteltu perustamissopimukseen sisältyvien osastojen mukaisesti.

Liitteessä II esitetään tiivistelmä Eurostatin työaloista.

2 artikla

Tavoitteet ja politiikan painopisteet

Ohjelma määräytyy seuraavien yhteisön politiikan pääasiallisten painopisteiden mukaisesti siten, että huomioon otetaan kansallisten viranomaisten ja komission resurssit:

— talous- ja rahaliitto,

— Euroopan unionin laajentuminen,

— kilpailukyky, kestävä kehitys ja sosiaalipoliittinen ohjelma.

Ohjelmalla myös varmistetaan, että tilastollista tukea on jatkosakin saatavilla nykyisillä politiikan aloilla tehtäviä päätöksiä varten sekä uusista yhteisön poliittisista aloitteista johtuvien lisävaatimusten täyttämiseksi. Ohjelmassa otetaan huomioon, että tilastojen painopisteitä ja tuotettujen tilastojen tarpeellisuutta on jatkuvasti tarkistettava, jotta olemassa olevia voimavaroja käytettäisiin parhaalla tavalla ja jotta tietojen antamisesta aiheutuvat rasitteet olisivat mahdollisimman pienet.

Lisäksi komissio varmistaa, että tilastot ovat laadukkaita ja vertailukelpoisia.

3 artikla

Rahoitus

Tämän ohjelman toteuttamisen rahoituspuitteet vuosille 2003—2007 ovat 192,5 miljoonaa euroa.

Tästä on 150 727 000 euroa on varattu vuosille 2003—2006 ja 41 773 000 euroa vuodelle 2007. Edellä mainittu määrä 41 773 000 euroa katsotaan vahvistetuksi, jos se on vuonna 2007 alkavalla jaksolla voimassa olevien rahoitusnäkymien mukainen.

Budjettivallan käyttäjä myöntää vuotuiset määrärahat rahoitusnäkymien rajoissa.

4 artikla

Kertomukset

Komissio laatii ja esittää tilasto-ohjelmakomitealle ohjelman kolmannen täytäntöönpanovuoden kuluessa välikertomuksen ohjelman edistymisestä.

Ohjelmakauden päättyessä komissio antaa tilasto-ohjelmakomiteaa kuultuaan ohjelman täytäntöönpanosta arviointikertomuksen, jossa se ottaa huomioon riippumattomien asiantuntijoiden näkemykset. Kertomus laaditaan vuoden 2008 loppuun mennessä ja esitetään Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

5 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

⁽¹⁾ EYVL C 172, 18.6.1999, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 59, 6.3.1991, s. 21, päätös sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna päätöksellä 97/255/EY (EYVL L 102, 19.4.1997, s. 32).

⁽³⁾ EYVL L 59, 6.3.1991, s. 19, päätös sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 96/174/EY (EYVL L 51, 1.3.1996, s. 48).

6 artikla

Osoitus

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 16 päivänä joulukuuta 2002.

Euroopan parlamentin puolesta

Puheenjohtaja

P. COX

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M. FISCHER BOEL

LIITE I

VIISIVUOTINEN TILASTO-OHJELMA: LÄHESTYMISTAVAT

JOHDANTO

1. Tilastotietojen tarve Euroopan unionin politiikassa

EU:n toimielimet ja kansalaiset tarvitsevat tietoja EU:n poliittisten aloitteiden tarpeen ja edistymisen arvioimiseksi. Hyvälaatuiset tilastotiedot ovat ensisijaisen tärkeitä pyrittäessä vastaamaan tähän tarpeeseen. Eurostatin (Euroopan yhteisöjen tilastotoimiston) tärkeimpänä tehtävänä on tuottaa ja jakaa asianmukaisia ja ajantasaisia tilastotietoja lukuisista sosiaali-, talous- ja ympäristöpoliittisista aiheista Euroopan unionin nykyisen ja tulevan politiikan tueksi. Euroopan kehittyvässä sähköisessä toimintaympäristössä (eEurope) tilastotiedot on asetettava saataville käyttäjien haluumassa muodossa ja näiden haluamana ajankohtana. Tänä ohjelmakautena tarvitaan näin ollen lisätoimia, joilla varmistetaan, että kansalaiset saavat käyttöönsä yhä enemmän perustietoa talouden, sosiaalialan ja ympäristöalan kehityksestä EU:ssa. Euroopan tilastojärjestelmän rakenteita ja strategioita on kehitettävä sen varmistamiseksi, että koko järjestelmä säilyy laadultaan ja tehokkuudeltaan sellaisena tai että se saadaan laadultaan ja tehokkuudeltaan sellaiseksi, että se vastaa kaikkien käyttäjien tarpeita.

Liitteen rakenne

Tässä liitteessä keskitytään työohjelman perustana oleviin politiikan tarpeisiin, ja se sisältää yhteenvedon Euroopan tilastotarpeista Euroopan unionin politiikan tarpeiden näkökulmasta tarkasteltuna. Nämä tarpeet on luokiteltu Euroopan yhteisön perustamissopimuksen sisältämien osastojen mukaan.

Kustakin politiikan osastosta annetaan tässä liitteessä seuraavat tiedot:

- viisivuotiskauden aikana toteutettavan tilastotyön pääasialliset tavoitteet kullakin politiikan alalla, erityiset toimitasuunnitelmat sekä kaikki suunnitteilla oleva lainsäädäntö
- kuhunkin osastoon kuuluvia politiikan aloja tukevat tilastotyön osa-alueet toimintoperusteisen johtamismallin tilastotyönimikkeiden mukaisesti.

2. Täytäntöönpanostrategiat**a) Tavoitteet**

Tämän työohjelman täytäntöönpano perustuu Eurostatin toimintasuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin ja siinä otetaan huomioon asetuksen (EY) N:o 322/97 10 artiklassa määritelty kustannustehokkuuden periaate. Nämä tavoitteet ovat:

- palvelujen tuottaminen komissiolle,
- palvelujen tuottaminen muille EU:n toimielimille ja laajemmalle käyttäjäkunnalle,
- osallistuminen yhteisön Euroopan tilastojärjestelmän ylläpitoon ja kehittämiseen,
- henkilöstön työmotivaation ja -tyytyväisyyden parantaminen,
- Eurostatin tuotteiden ja sen tarjoamien palvelujen laadun parantaminen,
- sisäisen tuottavuuden parantaminen.

b) Tilastotuotanto

Eurostat ottaa yhteistyössä tilastojärjestelmän toimintaan osallistuvien kumppaniensa kanssa käyttöön tuotantoprosessit, joilla varmistetaan, että Euroopan tilastojen laatu vastaa EU:n poliittisen päätöksenteon asettamia vaatimuksia. Erityistä huomiota kiinnitetään euroalueen tarpeisiin tuotettaviin tilastoihin.

Eurostat tarkistaa yhdessä Euroopan tilastojärjestelmän toimintaan osallistuvien kumppaneidensa kanssa säännöllisesti, että EU:n ja kansallisen tason tilastotiedot vastaavat EU:n ja kansallisen politiikan asettamia todellisia vaatimuksia ja että nämä kaksi ulottuvuutta muodostavat kaikilta osin yhtenäisen kokonaisuuden.

c) Täytäntöönpanon tehokkuus

Komissio jatkaa työtapojensa arviointia varmistaakseen, että resursseja käytetään mahdollisimman tehokkaasti. Tietyt tilastotyön osa-alueet voidaan katsoa sellaisiksi, että niiden toteutus ja seuranta on tarkoituksenmukaista antaa toimeenpanoviraston tehtäväksi. Ennen tällaisen toimeenpanoviraston perustamista tehdään kuitenkin perusteellinen analyysi kyseisiä virastoja koskevien neuvoston ja komission säännösten mukaisesti. Euroopan tilastojärjestelmään osallistuvia kumppaneita kuullaan tilasto-ohjelmakomitean kautta, ja niille toimitetaan kaikki tiedot edellä mainitusta menettelystä.

d) *Ohjelman täytäntöönpano talousarvion näkökulmasta*

Tämän ohjelman mukaista tilastotietotuotantoa varten tarkoitetut talousarviovarat määräytyvät vuotuisen talousarviomenettelyn perusteella tämän kuitenkaan vaikuttamatta muiden säädösten mukaisesti käyttöön asetettuihin talousarviovaroihin. Nämä varat käytetään seuraaviin tarkoituksiin:

- asetuksessa (EY) N:o 322/97 määriteltyjen tilastojen tuotantoon, johon kuuluu myös tilastotietojärjestelmien ja niitä varten tarvittavan infrastruktuurin kehittäminen ja ylläpito,
- tukiin, jotka myönnetään Euroopan tilastojärjestelmään osallistuville kumppaneille (Eurostat aikoo tehdä näiden kumppaneiden kanssa puitesopimukset),
- tekniseen ja hallinnolliseen tukeen sekä muihin tukitoimenpiteisiin.

3. **Painopisteet**

Tilastotyön painopisteet jaetaan neljään toimintoluokkaan.

a) *Yhteisön politiikan tarpeet*

Komissio on selvittänyt, millaisia vaatimuksia yhteisön politiikan tärkeimmät osa-alueet asettavat tilastotyölle. Nämä vaatimukset voidaan tiivistää seuraavasti:

- Talous- ja rahaliitto: kaikki talous- ja rahaliiton kolmatta vaihetta sekä vakaus- ja kasvusopimusta varten tarvittavat tilastotiedot.
- EU:n laajentuminen: sellaisten tilastoindikaattorien käyttöön ottaminen, jotka ovat ensisijaisen tärkeitä liittymisneuvotteluille ja ehdokasmaiden liittymiselle Euroopan tilastojärjestelmään.
- Kilpailukyky, kestävä kehitys ja sosiaalipoliittinen ohjelma: erityisesti työmarkkinoita, ympäristöä, palveluja, elinoloja, muuttoliikettä sekä eEurope-hanketta koskevat tilastot.
- Avoin koordinointi: parannettuihin menetelmiin ja yhdenmukaistettuun esitystapaan pohjautuvien indikaattorien ja niihin liittyvien tilastojen laatiminen Eurooppa-neuvoston antamien toimeksiantojen mukaisesti.

b) *Tärkeimmät hankkeet*

Tähän kuuluvat järjestelmän toiminnan varmistamisen kannalta ensisijaiset osa-alueet, joilla sovelletaan vakiintuneita projektijohtamismenetelmiä seuraavasti:

— *Infrastruktuuri*

Tarkoituksena on Euroopan tilastojärjestelmän toiminnan vakiinnuttaminen yhdentyneessä ja laajentuneessa Euroopassa. Käyttöön otetaan erilaisia yhteistoimintamuotoja kansallisten tilastolaitosten ja Eurostatin yhteistyötä varten. Tämän EU:n ja jäsenvaltioiden tarpeiden täyttämiseksi tehtävän yhteistyön pääasiallisena perustana ovat kansallisten viranomaisten välinen tietojenvaihto, jäsenvaltioiden erikoistuminen tiettyihin osa-alueisiin sekä joustavuus tilastotietojen keruuhankkeiden käynnistämiseksi.

Tarkoituksena on sellaisen järjestelmän luominen, jonka avulla voidaan vastata politiikan muuttuviin tarpeisiin, sekä tilastoasiantuntijoiden ja poliittisten päättäjien välisen vuoropuhelun tukeminen, millä pyritään varmistamaan järjestelmän joustavuus sekä tilastotuotteiden asianmukaisuus.

Kehittämällä teknistä infrastruktuuria komission ja jäsenvaltioiden tasolla pyritään varmistamaan, että tuottavuus kasvaa, että tietojen antamisesta aiheutuvat rasitteet vähenevät ja että tilastotiedot ovat entistä helpommin käyttäjien saatavilla.

Yhteistyö ja synergia yhteisön ja kansallisen tason toiminnan välillä varmistetaan Eurostatin osallistumisella eCommission- ja eEurope-aloitteisiin, Euroopan tilastojärjestelmän mahdollisuudella hyödyntää T & K-ohjelmia ja hallintojen välistä telemaattista tietojenvaihtoa (IDA) koskevalla ohjelmalla.

Yhteisön tilastojen laadunvarmistus ja tieteellinen pohja perustuu käytännön tilastotyötä tekevien ja tilastotieteilijöiden väliseen tiiviiseen yhteistyöhön.

— *Erytishankkeet*

Uutta taloutta koskevat tilastot, joihin kuuluvat myös tietoyhteiskuntaa ja innovaatiotoimintaa koskevat tilastot.

Tutkimusta ja kehittämistä koskevat tilastot, joihin kuuluu myös kansallisten TTK-politiikkojen vertaisanalyysi.

Lyhyen aikavälin tilastot

Kestävän kehityksen politiikkaa tukevat indikaattorit

Sosiaalista syrjäytymistä ja köyhyyttä koskevat indikaattorit.

c) *Tilastollinen tuki nykyisille politiikan aloille*

Tähän kuuluu sellaisten tilastotoimien jatkaminen, joilla tuetaan yhteisön politiikan nykyisiä aloja, kuten maataloutta, aluepolitiikkaa ja ulkomaankauppaa.

d) *Muut alat*

Näihin aloihin kuuluvat muut kuin edellä mainitut alat, joilta on kerättävä tilastotietoja politiikan tarpeisiin.

Eurostat määrittää yhdessä jäsenvaltioiden kanssa tilasto-ohjelmakomiteassa sekä raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomiteassa, miten laajalti ja millaista tietoa edellä mainittujen painopisteiden toimista kerätään. Tässä yhteydessä noudatetaan yhteisön tilastoista annetussa neuvoston asetuksessa vahvistettuja sääntöjä sekä tämälainsäädäntötyyppiin työn hallinnointia koskeviin päätöksiin sovellettavia yhteisiä periaatteita.

4. Toissijaisuus

Toissijaisuus perustuu seuraaviin sääöksiin:

- 1) Euroopan yhteisöjen tilasto-ohjelmakomitean perustamisesta tehty neuvoston päätös 89/382/ETY, Euratom,
- 2) neuvoston asetus (EY) N:o 322/97,
- 3) Eurostatin asemasta yhteisöjen tilastojen tuottamisessa 21 päivänä huhtikuuta 1997 tehty komission päätös 97/281/EY⁽¹⁾.

Eurostatin vastuulla on varmistaa, että EU:n politiikan tarpeisiin on saatavilla yhteisön tilastoja. Eurostat voi hoitaa tehtävänsä vain yhteistyössä jäsenvaltioiden tilastoviranomaisten kanssa. Toiminta perustuu siis aina toissijaisuusperiaatteeseen. Yhteistyötä tehdään pääasiassa EU:n jäsenvaltioiden kansallisten tilastolaitosten kanssa mutta myös monien muiden kumppaneiden kanssa.

5. Tarpeiden ja resurssien tasapaino

Euroopan tilastojärjestelmässä on valvottava tarkkaan tasapainon säilymistä yhteisön politiikkaa varten tarvittavien tietojen sekä niiden resurssien välillä, joita tarvitaan näiden tietojen tuottamiseksi EU:n, jäsenvaltioiden ja alueiden tasolla. Riittävien resurssien saatavuus kansallisella tasolla on erityisen tärkeää pyrittäessä tuottamaan tilastotietoja yhteisön politiikkaa koskevan päätöksenteon tarpeisiin. Toisaalta on myös tärkeää säilyttää riittävä joustavuus, jotta kansalliset viranomaiset voisivat tuottaa yhteisön tarvitsemat tilastotiedot mahdollisimman kustannustehokkaalla tavalla.

Painopisteiden tasapainoon perustuvan strategian tukemiseksi vuosittaisessa ohjelmointiprosessissa olisi myös jatkuvasti tarkistettava olemassa olevien yhteisön tilastojen tarpeellisuutta ja osoitettava ne ohjelmat, joita voitaisiin supistaa tai lopettaa. Tämä on toteutettava tiiviissä yhteistyössä tilastojen tärkeimpien käyttäjien kanssa, mikä on merkittävä edellytys tilastoja koskevien uusien aloitteiden tekemiselle.

Tässä liitteessä selostetaan yhteisön politiikan tilastotyölle asettamat vaatimukset. Kokonaisresurssien hallinnan yhteydessä tilastotyön eri osa-alueiden ensisijaisuus määärtyy edellä kuvattujen periaatteiden mukaisesti.

VIIŠIVUOTINEN TILASTO-OHJELMA: TAVOITTEET JA TOIMET

EUROOPAN UNIONIN LAAJENTUMINEN

Vaikutukset tilastotyöhön

Voidaan olettaa, että monet ehdokasmaiden kanssa käytävistä liittymisneuvotteluista johtavat liittymissopimuksen tekemiseen jo ohjelmakauden 2003—2007 aikana. Komissio tarvitsee liittymisneuvottelujen seurantaan ja mahdollista päätökseen saattamista varten käyttöönsä kattavia ja luotettavia tilastoja, jotka on laadittu siten, että ne ovat vertailukelpoisia Euroopan unionin jäsenvaltioiden tilastojen kanssa. EU:lla on tämän jälkeen vastassaan kaksi uutta haastetta:

- mahdollisten uusien jäsenvaltioiden integroiminen kaikkiin yhteisön toiminnan osa-alueisiin, kuten yhteisön omien varojen järjestelmään, rakennerahastoihin sekä kaikkiin ohjelmiin ja muuhun toimintaan,
- ehdokasmaiden liittymisvalmisteluihin osallistuminen sekä näiden maiden tukeminen niiden pyrkiessä tilanteeseen, jossa ne pystyvät noudattamaan yhteisön nykyistä lainsäädäntöä kaikilta osin.

⁽¹⁾ EYVL L 112, 29.4.1997, s. 56.

Ehdokasmaiden tilastotuotannolle asetetaan molemmissa tapauksissa tiukkoja vaatimuksia, jotka Eurostat ilmoittaa ja joiden noudattamisen se varmentaa ja joita ei tulisi aliarvioida. Talouden perustilastot, joihin kuuluvat tilastot BKT:n jakautumisesta sektoreittain ja alueittain sekä väestö- ja työvoimatilastot, ovat välttämättömiä. Muita tärkeitä osa-alueita ovat ne, joiden avulla voidaan mitata yhtenäismarkkinoiden toteutumista eli joiden toiminnalla on rajatylittäviä vaikutuksia. Näihin kuuluvat tavarakauppa, palvelukauppa, sijoittautumisvapaus, maksutase, pääomavirrat, henkilöiden liikkuvuus (siirtotyöläiset, muuttoliike, turvapaikanhakijat) sekä teollisuustuotanto ja teollisuuden rakenne tuotantokapasiteetin näkökulmasta tarkasteltuna. Tilastot on yleisesti ottaen tuotettava EU:n politiikan kulloisenkin osa-alueen tarpeisiin, joihin kuuluvat myös rahaliitosta johtuvat tarpeet. Lisäksi tarvitaan liittymisneuvottelujen kannalta tärkeitä aloja koskevia tilastoja EU:n politiikan tärkeimpien osa-alueiden, kuten maatalous-, liikenne-, alue- ja ympäristöpolitiikan, tueksi.

Yhteenveto

Viisivuotiskautena tilastotyössä keskitytään

- vakiinnuttamaan yhdenmukaistettujen tietojen keruu neuvotteluja ja EU:n sisäpolitiikan tarpeita varten,
- jatkamaan ehdokasmaille ja uusille jäsenvaltioille suunnattua tukea, jonka tarkoituksena on parantaa näiden maiden tilastojärjestelmiä ja saada ne yhteisön vaatimuksia vastaaviksi ja johon kuuluu myös ennakkotietojen antaminen yhteisön uudesta lainsäädännöstä.

I OSASTO

Tavaroiden vapaa liikkuvuus

Vaikutukset tilastotyöhön

Vuonna 1993 voimaan tulleiden yhtenäismarkkinoiden myötä otettiin käyttöön jäsenvaltioiden välistä tavarakauppaa mittaava tilastojärjestelmä (Intrastat). Samalla vähennettiin tiedonantovelvollisuudesta johtuvia rasitteita ja otettiin näin käyttöön talous- ja rahaliiton tarpeiden kannalta aikaisempaa tarkoituksenmukaisempi ratkaisu. Rasitteiden vähentämistä on kuitenkin rajoittanut se, että kansalliset viranomaiset ja lukuisat ammattialajärjestöt ovat halunneet pitää käytössä järjestelmän, jossa yhteisön sisäisestä kaupasta tuotetaan yhteisön ulkomaankaupan tilastojen kanssa yhdenmukaisia yksityiskohtaisia tilastotietoja.

Eurostatin ja jäsenvaltioiden vuonna 1999 hyväksymän strategisen suunnitelman mukaisesti järjestelmän uusia sovelluksia tutkitaan ja testataan ennen lainsäädännön uudistamista. Uudessa järjestelmässä olisi keskityttävä tuottamaan yhteisön tarpeita vastaavia tilastotietoja, jotka täyttävät tiukat laatuvaatimukset tietojen kattavuuden, luotettavuuden ja saatavuuden osalta. Tuotettava tietosisältö olisi määriteltävä siten, että nykyisiä vaatimuksia voidaan yksinkertaistaa ja samalla ottaa huomioon Euroopan yhdistymiskehityksen myötä muuttuvat tarpeet. Lisäksi parannetaan vienti- ja tuonti-hintatilastojen luotettavuutta, jotta EU:sta lähtöisin olevien tuotteiden sisäistä kilpailukykyä voitaisiin mitata paremmin.

Samaan aikaan tutkitaan yhteiseen arvonlisäverojärjestelmään siirtymisen mahdollisia vaikutuksia arvioimalla käytettäviksi soveltuvia hallinnollisten ja tilastollisten tietojen lähteitä. Tässä yhteydessä ensisijaisena tavoitteena pidetään yhteyden säilyttämistä alv-järjestelmään sekä yleisen yritysrekisterin käyttöä.

Yhteenveto

Komissio on viisivuotisohjelman loppuun mennessä muuttanut ja parantanut jäsenvaltioiden välisen tavarakaupan sekä EU:n ulkomaankaupan mittaamisessa käytettävää tilastojärjestelmää siten, että huomioon on otettu tiedontarpeessa sekä taloudellisissa ja hallinnollisissa olosuhteissa tapahtuneet muutokset.

Politiikan tarpeet ja Eurostatin tuotanto

Perustamissopimuksen osasto	Eurostatin työalat
I OSASTO	
TAVAROIDEN VAPAA LIKKUVUUS	
Kyseisen politiikan alan kannalta tärkeimmät työalat	53 Tavarakauppa
Muut merkittävät täydentävät työalat	44 Yritysten toimialatilastot
	45 Energia
	48 Liikenne
	64 Kasvinviljely
	65 Kotieläintalous
	66 Maatalouden raaka-aineita jalostavaa teollisuutta koskevat tilastot

II OSASTO

Maatalous

Vaikutukset tilastotyöhön

Maatalous

Yhteiseen maatalouspolitiikkaan (YMP) käytetään lähes puolet yhteisöjen talousarviosta. Maatalouspolitiikka on näin yksi komission tärkeimmistä tehtäväalueista, ja se kattaa politiikan laadinnan, seurannan, arvioinnin ja mukauttamisen kaltaiset tavanomaiset tehtävät. Komissiolle on siirretty huomattavasti toimivaltaa nykyisen maatalouspolitiikan hoitoa varten. Viisivuotiskauden 2003—2007 tärkeimpänä tehtävänä on ohjelmakauden 1998—2002 tapaan tämän laajan tilastokokonaisuuden hoitaminen ja välttämättömien parannusten tekeminen. Ympäristöluottavuuteen kiinnitetään edelleen erityistä huomiota ja tarkoituksena on laatia tilastoja, joita tarvitaan maatalouden ja ympäristön vuorovaikutuksen tutkimiseksi. Tässä yhteydessä tarkoituksena on myös lannoitteiden ja torjunta-aineiden käyttöä, luonnonmukaista viljelystä sekä biologisen monimuotoisuuden ja maaseutuympäristön säilyttämistä koskevien tilastojen parantaminen.

Maataloustilastoja varten laadittuun tekniseen toimintasuunnitelmaan (Tapas) perustuva hallinnointikehitys tarjoaa yhteisen ja selkeän keinon, jonka avulla voidaan jatkuvasti tehostaa maataloustilastojen tuottamista varten käytettävissä olevien kansallisten ja yhteisön resurssien hyödyntämistä. Tuotettuja tilastoja käytetään tehokkaammin (esimerkiksi mallintaminen, jäsenvaltioiden ja EU:n toimielinten mahdollisuus saada suoraan käyttöönsä tilastoja).

Tulevaisuuteen varaudutaan kahdella tavalla. Maataloustilastot laaditaan jatkossa siten, että ne vastaavat maatalouspolitiikan tarpeita tulevalla seitsemältä kymmeneen vuodelta kestäväällä ajanjaksolla. Tässä yhteydessä otetaan huomioon Agenda 2000 -ohjelman mahdollisesti aiheuttamat maatalouspolitiikan muutokset. Lisäksi jatketaan työtä maatalouden ja ympäristön vuorovaikutusta koskevien tietojen tuottamiseksi. Erityisesti jatketaan sellaisten indikaattorien kehittämistä, joilla voidaan mitata ympäristönäkökohtien sisällyttämistä yhteiseen maatalouspolitiikkaan, sekä operationaalisten maise-maindikaattorien laatimista. Huomiota kiinnitetään myös maatalouteen liittyviä kuluttaja- ja hyvinvointinäkökohtia koskevien tietojen lisääntyneeseen tarpeeseen sekä yhteiseen maatalouspolitiikkaan kuuluvaa maaseudun kehittämistä varten tarvittaviin tilastoihin. Yhteisön maataloustilastoja kehitetään nykyisen järjestelmän riippumattoman arvioinnin tulosten perusteella siten, että tuotetut tilastot vastaavat uusia tai muuttuneita tarpeita. Toisena tehtävänä on varmistaa, että kaikkien ehdokasmaiden virallisista lähteistä saadaan vertailukelpoisia tietoja säännöllisesti.

Metsätalous

Tällä alalla on kiinnitettävä erityistä huomiota kansainvälisten organisaatioiden kanssa tehtävän työn jatkamiseen ja kehittämiseen. Tavoitteena olisi erityisesti oltava laadukkaampien metsätaloustilastojen kehittäminen, johon liittyy ympäristönhoitoa ja kestävää metsänhoitoa varten tarvittavien erityiskriteerien ja -indikaattorien laatiminen. Samalla on parannettava kestävää puuteollisuutta koskevan tiedon saantia. Tällä alalla tehtävässä työssä on otettava huomioon Bonnissa vahvistettujen Kioton sopimukseen liittyvien järjestelyjen vaikutukset.

Kalatalous

Yhteisen kalastuspolitiikan kehittämisessä keskitytään tulevaisuudessa eri osa-alueiden, kuten biologian ja resurssien, yhdistämiseen valvomalla paremmin kalastusalueiden toimintaa. Nämä toimenpiteet eivät todennäköisesti lisää tiedon tarvetta, joten tulevana vuosina keskitytään nykyiseen lainsäädäntöön perustuvan tiedonkeruun vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen (tietojen täydellisyys, oikea-aikaisuus, johdonmukaisuus, vertailukelpoisuus ja saatavuus).

Kalastusalueiden toiminnan rajoittamisen ja Euroopan unionin kalastuslaivaston koon pienentämisen yhteiskunnalliset ja taloudelliset seuraukset lisäävät sellaisia muuttujia koskevien tietojen kysyntää, joilla voidaan arvioida yhteiskunnallisen ja taloudellisen tilanteen kehittymistä. Nämä kehityssuunnaukset tulevat olemaan tärkeässä asemassa, kun kalastuspolitiikasta neuvotellaan uudelleen vuonna 2002. Eurostat seuraa tarkkaan näitä neuvotteluja varmistaakseen, että sen kalataloustilastot vastaavat jatkossakin kalastuspolitiikan tarpeita.

Yhteenveto

Ohjelmakautena komissio pyrkii

- soveltamaan Tapas-suunnitelmaa (maataloustilastoja varten laadittu tekninen toimintasuunnitelma) nykyisten maataloustilastojen parantamiseksi asteittain lähinnä laadun, vertailukelpoisuuden, kustannustehokkuuden, selkeyden ja oikea-aikaisuuden osalta,
- ottamaan maataloustilastojen kehittämisessä lähtökohdaksi sen, että tilastot vastaavat yhteisen maatalouspolitiikan tulevia tarpeita,
- laatimaan indikaattoreita, joiden avulla voidaan parantaa ympäristönäkökohtien sisällyttämistä maatalouspolitiikkaan sekä tiedonsaantia maatalouteen liittyvistä kuluttaja- ja hyvinvointinäkökohdista,
- avustamaan ehdokasmaita vertailukelpoisten tietojen tuottamisessa,
- vahvistamaan, parantamaan ja laajentamaan (indikaattorit) metsätaloustilastoja,
- vahvistamaan ja parantamaan kalataloustilastojen laatua.

Politiikan tarpeet ja Eurostatin tuotanto

Perustamissopimuksen osasto	Eurostatin työalat
II OSASTO MAATALOUS	
Kyseisen politiikan alan kannalta tärkeimmät työalat	61 Maankäyttö ja maisemanhoito 62 Maatalouden rakenteet 63 Maatalouden taloustilastot 64 Kasvinviljely 65 Kotieläintalous 66 Maatalouden raaka-aineita jalostavaa teollisuutta koskevat tilastot 67 Maataloustilastojen koordinointi ja uudistaminen 68 Metsätaloustilastot 69 Kalataloustilastot
Muut merkittävät täydentävät työalat	53 Tavarakauppa 70 Kestävä kehitys 72 Aluetilastot 74 Paikkatieto ja paikallistieto

III OSASTO

Henkilöiden, palvelujen ja pääomien vapaa liikkuvuus*Vaikutukset tilastotyöhön*

EU:n maksutasetilastot antavat melko yksityiskohtaista tietoa palvelukaupasta ja suorista sijoituksista. Tilastojen tuottamista ulkomailla toimivien sivuliikkeiden toiminnasta valmistellaan parhaillaan. Vaikka kaikkien näiden tilastojen laadinta perustuu palvelukaupan yleissopimukseen (GATS) ja vaikka ne näin tarjoavat tietoa yhteisön ja sen ulkopuolisten maiden välisistä taloustoimista, jäsenvaltiot pitävät kansallisten maksutaseiden (jotka sisältävät EU:n sisäiset virrat) laatimista edelleen välttämättömänä talous- ja rahaliitosta huolimatta. Nykyisin laadittavat tilastot kattavat sekä EU:n ulkomaankaupan että sisäisen kaupan ja vastaavat näin yhtenäismarkkinoiden tarpeita. Näihin tietoihin liittyy kuitenkin tietty epävarmuustekijä. Lisäksi maksutasetietojen keruujärjestelmiä uudistetaan parhaillaan (katso VII osasto). Komission on tämän vuoksi arvioitava ja määriteltävä uudelleen tähän osa-alueeseen liittyvät tarpeensa.

Käyttöön otetaan globalisaatiota mittaavien indikaattorien järjestelmä. Tätä osa-aluetta kehitetään käyttämällä uusia tilastointikeinoja, jotka perustuvat kansallisten tilastolaitosten väliseen tiedonvaihtoon ja Euroopan tasolla toteutettavaan tiedonkeruuseen.

Ulkomaisten osakkuus- ja tytäryritysten (FATS) kartoittamisen ja seurannan ansiosta voidaan mitata tuotantojärjestelmien eurooppalaistumista ja kansainvälistymistä.

Tilastojen avulla pyritään yhä useammin analysoimaan kestävää matkailua ja kestävää kehitystä perustamalla erillisiä satelliittitilejä.

Audiovisuaalisen alan tilastoja koskeva neuvoston päätös on pantava täytäntöön. Eurostat jatkaa näin ollen jo vuodesta 1999 tehtyä työtä ja pyrkii luomaan yhteisön tilastotietoinfrastruktuurin audiovisuaalista alaa ja sen lähialoja sekä niiden markkinoita varten. Lisäksi on luotava oikeusperusta televiestintäalan tilastoja varten.

Tietoyhteiskuntaindikaattoreita koskevaa tiedonkeruuta varten luodaan vaiheittain joustava ja helposti mukautettavissa oleva järjestelmä, joka perustuu nykyisiin tai uusiin tilastollisiin tutkimuksiin ja joka on neuvoston vahvistamien painopistealojen mukainen.

Yhteenveto

Viisivuotiskauden aikana komissio pyrkii

- luomaan vakiintuneen ja joustavan globalisaatiota mittaavien indikaattorien sarjan,
- luomaan vakiintuneen ja joustavan tietoyhteiskuntaindikaattorien sarjan, joka sisältää myös audiovisuaalisia palveluja koskevat indikaattorit,
- edistymään matkailualan satelliittitilien perustamisessa.

Politiikan tarpeet ja Eurostatin tuotanto

Perustamissopimuksen osasto	Eurostatin työalat
III OSASTO HENKILÖIDEN, PALVELUJEN JA PÄÄOMIEN VAPAA LIKKUVUUS	
Kyseisen politiikan alan kannalta tärkeimmät työalat	44 Yritysten toimialatilastot 48 Liikenne 49 Tietoyhteiskunta 50 Matkailu 54 Palvelukauppa ja maksutase
Muut merkittävät täydentävät työalat	57 Suhdannetilastot 70 Kestävä kehitys 71 Ympäristötilastot

IV OSASTO

Viisumi-, turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikka sekä muu henkilöiden vapaaseen liikkuvuuteen liittyvä politiikka

Vaikutukset tilastotyöhön

Yhteisön toimivalta maahanmuutto- ja turvapaikka-asioissa perustuu 1 päivänä toukokuuta 1999 voimaan tulleen Amsterdamin sopimukseen. Komissio esitti marraskuussa 2000 Eurooppa-neuvoston pyynnöstä kaksi tiedonantoa käynnistääkseen yhteisössä keskustelun EU:n yhteisen politiikan pitkän aikavälin näkökohdista. Molemmissa tiedonannoissa käsitellään tässä yhteydessä myös tilastoja. Yhteisön maahanmuuttopolitiikkaa koskevassa tiedonannossa ⁽¹⁾ korostetaan, että EU:hun suuntautuvasta ja EU:sta lähtöisin olevasta muuttoliikkeestä ja sille tyypillisistä piirteistä tarvitaan lisää tietoa. Turvapaikkamenettelyä koskevassa tiedonannossa ⁽²⁾ todetaan, että yhteisen turvapaikkamenettelyn luominen ja täytäntöönpano edellyttää perusteellista analyysiä muuttoliikkeen laajuudesta, muuttovirtojen alkuperästä, turvapaikkahakemuksista ja niiden perusteella tehdyistä ratkaisuista. Unionin laajentuminen ja Välimeren maiden kanssa tehtävän yhteistyön kehittäminen lisäävät tätä osa-aluetta koskevien tilastotietojen tarvetta.

Yhteenveto

Viisivuotishjelman aikana komissio

- luo pidemmälle standardoidun nimikkeistön maahanmuutto- ja turvapaikka-asioita varten yhteistyössä kansallisten viranomaisten kanssa,
- parantaa tämän osa-alueen tilastojen kattavuutta ja laatua, jotta niiden avulla voitaisiin täyttää komission tiedonannoissa selostetut alkuvaiheen vaatimukset.

Politiikan tarpeet ja Eurostatin tuotanto

Perustamissopimuksen osasto	Eurostatin työalat
IV OSASTO Viisumi-, turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikka sekä muu henkilöiden vapaaseen liikkuvuuteen liittyvä poli- tiikka	
Kyseisen politiikan alan kannalta tärkeimmät työalat	31 Väestö

V OSASTO

Liikenne

Vaikutukset tilastotyöhön

Yhteisön liikennetilastoja tarvitaan yhteisen liikennepolitiikan (perustamissopimuksen 70—80 artikla) ja Euroopan laajuisen liikenneverkkojen (perustamissopimuksen 154—156 artikla) tueksi.

⁽¹⁾ Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille — Yhteisön maahanmuuttopolitiikka, 22. marraskuuta 2000 (KOM(2000) 757 lopullinen).

⁽²⁾ Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille ”Yhteinen turvapaikkamenettely ja turvapaikan saaneille yhtenäinen asema koko unionissa”, 22. marraskuuta 2000 (KOM(2000) 755 lopullinen).

Liikenne on myös tärkeä osa yhteisön alue- ja ympäristöpolitiikkaa (katso XVII ja XIX osasto), ja erityistä huomiota on tässä yhteydessä kiinnitettävä etenkin kestävän kehityksen indikaattoreihin.

Yhteisön liikennetilastojen olisi muodostettava kattava liikennetietojärjestelmä, joka sisältää tiedot rahti- ja matkustajaliikenteestä, liikenneinfrastruktuurista, liikennevälineistä, liikennevirroista, henkilöiden liikkumisesta, liikenneturvallisuudesta, energiankulutuksesta, ympäristövaikutuksista, kuljetuskustannuksista ja -hinnoista sekä kuljetusyryksistä. Yksi päätavoitteista on käytettyjen liikennemuotojen suhteellisten osuuksien muuttaminen siten, että rautatieliikennettä ja lyhyen matkan meriliikennettä lisätään suhteessa tieliikenteeseen, jolloin voidaan välttää talouskasvusta normaalisti seurauksena oleva tieliikenteen kasvu. Liikennemuotojen osuuksista tarvitaan parempia tilastoja, jotka kattavat sekä matkustaja- että rahtiliikenteen, joissa otetaan huomioon kaikki liikennemuodot ja joiden ajantasaisuutta on parannettu.

Liikennemarkkinoiden avaaminen kilpailulle edellyttää objektiivisia tilastotietoja, joiden avulla voidaan seurata näiden markkinoiden kehitystä sekä arvioida kulloisenkin kehityssuuntauksen vaikutusta työllisyyteen ja työoloihin kuljetusyri-tyksissä sekä näiden yritysten taloudelliseen elinkelpoisuuteen. Se lisää myös turvallisuutta ja palvelujen laatua mittaavien tilastoidindikaattorien tarvetta. Markkinakehityksen seuranta varten tarvitaan sellaisia rahtiliikennettä koskevia tilastotietoja, jotka eivät ole kuljetusmuotokohtaisia vaan jotka antavat tietoa kaikki kyseeseen tulevat kuljetusmuodot kattavasta liikenneketjusta sekä tavarakuljetuksista markkinanäkökulmasta tarkasteltuna.

Liikenteen ja ympäristön vuorovaikutuksen seuranta on tärkeimpiä lähtökohtia kaikkien liikennettä koskevien tietojen laadun ja kattavuuden parantamiselle. Se edellyttää kuitenkin tiettyjä lisätietoja, kuten henkilöiden liikkumista ja liikennevälineitä koskevia tietoja. Jatkossa on pystyttävä vastaamaan ajoneuvokilometreinä ilmoitettujen liikennetietojen tarpeen kasvuun kaikkien liikennemuotojen osalta, koska nämä tiedot ovat tärkeitä liikenneturhuksien ja pakokaasupäästöjen seurannassa.

Euroopan liikenneinfrastruktuuriin ja erityisesti Euroopan laajuisiin liikenneverkkoihin tehtävien jatkuvien suurten investointien vuoksi tarvitaan infrastruktuuria ja markkinasuuntauksia koskevia erityistilastoja. Euroopan laajuisia verkkoja ja yhteisön aluepolitiikkaa varten tarvitaan aiempaa tarkemmin alueellisesti jaoteltuja tietoja, jotka koskevat liikenneverkkoja ja -virtoja ja joita olisi pidettävä kiinteänä osana kokonaisvaltaista liikennetietojärjestelmää.

Yhteenveto

Kyseisenä viisivuotiskautena komissio pyrkii

- laajentamaan yhteisön liikennetilastot kattamaan kaikki kuljetusmuodot ja tietotyypit,
- jatkamaan tarpeen vaatiessa liikennetilastojen oikeudellisen perustan mukauttamista ja täydentämistä,
- tukemaan eri kuljetusmuotoja yhdistäviä kuljetuksia koskevien lisätietojen sekä sellaisten lisätietojen keruuta, joita tarvitaan seurattaessa ympäristönäkökohtien sisällyttämistä liikennepolitiikkaan (TERM-hanke).

Politiikan tarpeet ja Eurostatin tuotanto

Perustamissopimuksen osasto	Eurostatin työalat
V OSASTO LIIKENNE	
Kyseisen politiikan alan kannalta tärkeimmät työalat	48 Liikenne 72 Aluetilastot
Muut merkittävät täydentävät työalat	44 Yritysten toimialatilastot 45 Energia 49 Tietoyhteiskunta 50 Matkailu 53 Tavarakauppa 61 Maankäyttö ja maisemanhoito 70 Kestävä kehitys 71 Ympäristötilastot 74 Paikkatieto ja paikallistieto

VI OSASTO

Kilpailua, verotusta ja lainsäädännön lähentämistä koskevat yhteiset säännöt

Tällä osa-alueella ei tarvita omaa tilasto-ohjelmaa. Tätä osastoa varten tarvittavat tilastotiedot johdetaan tarvittaessa niistä tiedoista ja indikaattoreista, jotka on tuotettu muiden ohjelmaan sisältyvien osastojen tarpeisiin.

Politiikan tarpeet ja Eurostatin tuotanto

<i>Perustamissopimuksen osasto</i>	<i>Eurostatin työalat</i>
VI OSASTO KILPAILUA, VEROTUSTA JA LAINSÄÄDÄNNÖN LÄHENTÄMISTÄ KOSKEVAT YHTEISET SÄÄNNÖT	
Kyseisen politiikan alan kannalta tärkeimmät työalat	32 Työmarkkinat 53 Tavarakauppa
Muut merkittävät täydentävät työalat	44 Yritysten toimialatilastot 45 Energia 48 Liikenne 49 Tietoyhteiskunta 63 Maatalouden talustilastot 64 Kasvinviljely 65 Kotieläintalous 66 Maatalouden raaka-aineita jalostavaa teollisuutta koskevat tilastot

VII OSASTO

Talous- ja rahapolitiikka*Vaikutukset tilastotyöhön*

Talous- ja rahaliiton toteuttaminen vaatii hyvin tarkkaa tilastollista seuranta, jolla tuetaan makrotalouspolitiikan koordinaatiota sekä rahapolitiikkaan liittyviä Euroopan keskuspankkijärjestelmän tehtäviä. Myös vakaus- ja kasvusopimus asettaa tilastoinnille uusia vaatimuksia. Lisäksi jäsenvaltioiden taloudellisen lähentymisen mittaaminen on jatkossakin tärkeää.

Jotta voitaisiin tuottaa makrotalouspolitiikan koordinaatiota ja Euroopan keskuspankkijärjestelmän rahapoliittisia tehtäviä varten tarvittavat, kattavuudeltaan, vertailukelpoisuudeltaan, ajantasaisuudeltaan sekä tuotantotehdydeltään riittävät tilastot, työtä tehdään myös kysyntää, tuotosta, työmarkkinoita, hintoja ja kustannuksia koskevien lyhyen ajan indikaattoreiden tuottamiseksi. Uusilla menetelmillä (kuten kansantalouden ennakoestimaattien tai nykytilannetta koskevien arvioiden laatimisella eli nk. "nowcastingilla") pyritään parantamaan suhdannevaihteluanalyysia varten tarvittavia tietoja. Tällä työllä tuetaan raha- ja rahoituspolitiikan indikaattorien kehittämistä.

Tietojen ajantasaisuutta ja kattavuutta on jatkuvasti parannettava EMU:n tilastovaatimuksia koskevan toimintasuunnitelman mukaisesti. Jotta euroalueen aggregaatiit voitaisiin laskea mahdollisimman lyhyellä viipeellä, kansantalouden tilinpidosta tarvitaan ajantasaisia neljännesvuositietoja sekä näiden tietojen ennakoestimaatteja. Lisäksi on tehtävä runsaasti työtä, jotta voitaisiin tuottaa sellaiset institutionaalisen sektorin rahoitustiliä ja kyseisen sektorin muita tilejä koskevat neljännesvuositiedot, jotka ovat täysin yhdenmukaisia vuositilinpidon sekä julkistalouden lyhyen aikavälin tietojen kanssa. Rahoitustilin tilitapahtumien osapuolina olevia sektoreita koskevat tiedot, jotka ilmoittavat kulloisenkin vastasektorin, ovat tärkeitä rahapolitiikan analyysin kannalta. Nämä tiedot kerätään vaiheittain tämän viisivuotissuunnitelman aikana.

Voidaan olettaa, että tämän ohjelmakauden (2003—2007) tärkein yksittäinen tapahtuma on 15 jäsenvaltion EU:n laajentuminen unioniksi, jossa on 20 tai useampia jäsenvaltioita. Tämä edellyttää uusilta jäsenvaltioilta runsaasti työtä tietojen toimittamiseksi ja Eurostatilta runsaasti työtä näiden tietojen varmentamiseksi. Jotta komission laajentumispolitiikkaa voitaisiin tukea kaikilta osin, ehdokasmaille tarjottavaa tukea jatketaan ja kehitetään tietojen asianmukaisen saatavuuden, laadun, ajantasaisuuden ja vertailukelpoisuuden varmistamiseksi.

Jokaisen jäsenvaltion toimittamien sekä kiinteä- että käypähintaisten tietojen laatuun kiinnitetään entistä enemmän huomiota. Bruttokansantuloon perustuvat omat varat muodostavat 60 prosenttia EU:n talousarviosta. Tärkeänä tehtävänä on jatkaa ja täydentää pyrkimyksiä lähentymisperusteita koskevien tilastojen yhdenmukaistamiseksi. Hintatason vakauden säilyttäminen (perustamissopimuksen 105 artikla) sekä tietojen toimittaminen euroalueella toteutettavaa EKP:n rahapolitiikkaa varten edellyttää yhdenmukaistetuista kuluttajahintaindeksistä 23 päivänä lokakuuta 1995 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2494/95 (1) mukaisesti, että yhdenmukaistettujen kuluttajahintaindeksien (YKHI) laatu säilytetään ja että sitä parannetaan. YKHI:ejä koskevien menetelmien laadinta saatetaan päätökseen ja menetelmät vahvistetaan edellä mainitun YKHI:ejä koskevan neuvoston asetuksen puitteissa.

(1) EYVL L 257, 27.10.1995, s. 1.

Talousarviotilanteen ja julkisen velan kehitystä (perustamissopimuksen 104 artikla ja Dublinissa tehty vaka- ja kasvuso-
pimus) valvotaan Euroopan tilinpitojärjestelmästä 25 päivänä kesäkuuta 1996 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o
2223/96 ⁽¹⁾ perustetun vuoden 1995 Euroopan kansantalouden tilinpito- ja aluetilinpitojärjestelmän (EKT 1995) mukai-
sesti laadittujen julkisyhteisöjen tilien avulla. Yhdenmukaisuutta ja vertailukelpoisuutta seurataan, jotta toimielinten
päättäjille voitaisiin toimittaa hyvälaatuisia ja vertailukelpoisia tilastoja, joiden avulla voidaan välttää virheelliset arviot
kunkin jäsenvaltion talousarviotilanteesta.

Jäsenvaltioiden talouskehityksen seuraaminen perustamissopimuksen 99 artiklan mukaisesti lisää tarvetta EKT 1995
-asetuksen mukaisten kansantalouden tilinpidon tietojen toimittamista koskevan nykyisen ohjelman täysimittaiseen
toteuttamiseen, etenkin ajantasaisuuden ja kattavuuden osalta sekä kyseisen ohjelman asteittaiseen laajentamiseen uusille
osa-alueille, mikä tehdään nykyistä lainsäädäntöä tarkistamalla ja sen soveltamisalaa laajentamalla.

Tilien tärkeimmät aggregaatit laaditaan myös jatkossa käyttämällä ostovoimapariteetteja. Ostovoimapariteettien laadinta-
menetelmien tarkistustyö, jolla pyritään lisäämään tulosten luotettavuutta vertailujen kannalta ja joka aloitettiin edellisen
viisivuotiskauden aikana, olisi saatettava päätökseen ostovoimapariteetteja koskevalla neuvoston asetuksella.

Talous- ja rahaliiton perustaminen vaikuttaa monin tavoin maksutasetilastoihin. Erityisen tärkeitä tässä yhteydessä ovat
ilmoittamisen kynnyksarvot. Jos näitä arvoja muutetaan nykyisten suunnitelmien mukaisesti, tarvitaan runsaasti kehitys-
työtä sen varmistamiseksi, että maksutasetietojen laatu voidaan säilyttää ennallaan. Monet Euroopan unionin jäsenvaltiot
(etenkin ne, jossa maksutaseen laadinta perustuu pankkien ilmoittamiin tietoihin) mukauttavat parhaillaan maksutaseen
perustana olevaa tiedonkeruujärjestelmää uusiin olosuhteisiin. Tulevina vuosina pyritään varmistamaan, että jäsenvaltiot
toimittavat myös jatkossa EU:n toimielimille ja EKP:lle hyvälaatuisia ja asianmukaisia tietoja etenkin palvelukaupasta,
ulkomaisista suorista sijoituksista sekä ulkomailla toimivista osuus- ja tytäryrityksistä. Tietojen kerääminen ehdokas-
maista (ja näiden tietojen analysointi) on myös yksi ensisijaisista tehtävistä. Näitä tietoja tarvitsevat useat komission
yksiköt, erityisesti ne, jotka vastaavat talouskehityksen seurannasta, kauppapolitiikasta ja ulkosuhteista.

Yhteenveto

Viisivuotiskautena komissio pyrkii

- tuottamaan ja kehittämään talous- ja rahaliittoa koskevan toimintasuunnitelman puitteissa tilastoja, joita tarvitaan
makrotalouspolitiikan koordinoitua, rahapolitiikkaa, vaka- ja kasvusopimusta sekä taloudellisen yhdentymisen
jatkuvaa seurantaa varten,
- tehostamaan EKT 1995 -asetuksen täytäntöönpanoa,
- tarkistamaan maksutasetilastojen perustana olevaa tiedonkeruujärjestelmää.

Politiikan tarpeet ja Eurostatin tuotanto

Perustamissopimuksen osasto	Eurostatin työalat
VII OSASTO TALOUS- JA RAHAPOLITIIKKA	
Kyseisen politiikan alan kannalta tärkeimmät työalat	32 Työmarkkinat 40 Kansantalouden vuositilinpito 41 Neljännesvuositilinpito 42 Rahoitustilinpito 44 Yritysten toimialatilastot 52 Raha ja rahoitus 54 Palvelukauppa ja maksutase 55 Hinnat 57 Suhdannetilastot
Muut merkittävät täydentävät työalat	53 Tavarakauppa

⁽¹⁾ EYVL L 310, 30.11.1996, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 359/2002 (EYVL L 58, 28.2.2002, s. 1).

VIII OSASTO

Työllisyys

Vaikutukset tilastotyöhön

EU:n työvoimatilastojen kehittämistä ohjaavat seuraavat poliittiset prosessit: EU:n laajentuminen, Euroopan työllisyysstrategia, talous- ja rahaliitto sekä vertaisanalyysi (jonka yhteydessä Eurooppa-neuvostolle esitetään joka kevät vuosikohtaiset rakenteelliset indikaattorit).

Työvoimatilastojen tuottamiseen sovelletaan suurelta osin EU-lainsäädäntöä. Ehdokasmaat ovat tämän ansiosta edistyneet pitkälle EU-lainsäädännön noudattamisessa jo ennen vuotta 2003. Vuosien 2003—2007 tärkeimpänä haasteena on sellaisen tilanteen saavuttaminen, jossa säännöksiä noudatetaan kaikilta osin, jossa tiedot toimitetaan säännöllisesti ja jossa pystytään vastaamaan myös kehityksen asettamiin haasteisiin.

Eurooppa-neuvosto on asettanut vuosiksi 2005 ja 2010 uudet työllisyysastetavoitteet, joten tarve seurata Euroopan työllisyysstrategian ja etenkin työllisyysuuntaviivojen vuosittaista täytäntöönpanoa on entistä suurempi. Tämä seuranta edellyttää jatkuvan työvoimatutkimuksen toteutuksen valvontaa sekä tutkimuksessa käytettävien muuttujien mukauttamista. Seurantaan varten tarvitaan aiempaa lyhyemmin aikavälein tuotettavia ja entistä kattavampia tilastoja sukupuolten välisten erojen (etenkin palkkaerojen kaikilla toimialoilla) sekä ammattipätevyyserojen kartoittamiseksi. Tähän kuuluvat myös ansioita koskevat rakennetilastot sekä selvitykset avoimia työpaikkoja koskevan yhteisön tutkimuksen toteuttamisesta.

Talous- ja rahaliiton kaltaisella suurella alueella tärkein inflaatiota aiheuttava tekijä ovat työvoimakustannukset, joita on seurattava nopeasti käyttöön saatavien hyvälaatuisten lyhyen aikavälin tilastojen avulla. Työvoimakustannusindeksiä koskevan asetuksen täytäntöönpano sekä lyhyen aikavälin työvoimakustannustilastojen jatkuva parantaminen ovat erittäin tärkeitä tavoitteita, joihin kuuluu myös työvoiman tuottavuuden mittaamisen parantaminen (joka edellyttää työn volyymia mittaavaa parannettua indeksisarjaa).

Yhteenveto

- neljännesvuositietoja kaikista jäsenvaltioista tuottavan jatkuvan työvoimatutkimuksen toteuttaminen,
- kyselylomakkeen joidenkin osien yhdenmukaistaminen,
- ansioiden rakennetta koskevan, vuoden 2002 tiedonkeruun toteuttaminen ja tulosten analysoiminen,
- NACE-päälukokat M, N ja O kattavan, vuoden 2004 työvoimakustannustutkimuksen toteuttaminen,
- työvoimakustannusindeksiä koskevan neuvoston asetuksen täydellinen täytäntöönpano,
- ansioiden rakennetta koskevan, vuoden 2006 tiedonkeruun toteuttaminen,
- tavoitejärjestelmän laatiminen EU:n työvoimakustannustilastoja varten.

Politiikan tarpeet ja Eurostatin tuotanto

Perustamissopimuksen osasto	Eurostatin työalat
VIII OSASTO TYÖLLISYYS	
Kyseisen politiikan alan kannalta tärkeimmät työalat	32 Työmarkkinat 33 Koulutus 35 Terveys ja turvallisuus 36 Tulojen jakautuminen ja elinolot 37 Sosiaaliturva
Muut merkittävät täydentävät työalat	44 Yritysten toimialatilastot 49 Tietoyhteiskunta 50 Matkailu 63 Maatalouden taloustilastot

IX OSASTO

Yhteinen kauppapolitiikka

Vaikutukset tilastotyöhön

Euroopan komissiolle annetaan perustamissopimuksen 133 artiklassa tehtäväksi kauppasopimuksista neuvottelemisen kolmansien maiden kanssa. Näihin sopimuksiin kuuluu myös palvelukaupan yleissopimus (GATS). Laadukkaat tilastotiedot ovat välttämättömiä näille neuvotteluille.

Jatkossa varmistetaan, että tiedot, jotka koskevat rajatylittävää palvelukauppaa (ja jotka on jaoteltu sekä maantieteellisen alueen että osatekijöidensä mukaan), ulkomaisia suoria sijoituksia ja ulkomaisia osuus- ja tytäryhtiöitä, vastaavat jatkosakin niitä vaatimuksia, joita kauppapolitiikasta vastuussa olevat komission yksiköt asettavat tietojen laadulle, tarkkuudelle ja yhdenmukaisuudelle.

Kestävä kehitys ja yhteisen kauppapolitiikan vaikutukset kehitysmaihin ovat tärkeässä asemassa marraskuussa 2001 aloitetulla Dohan kierroksella. On tehtävä koordinoitua maailmanlaajuisten tietojen keräämiseksi.

Tietojen kerääminen ehdokasmaista ja näiden tietojen analysointi ovat tulevina vuosina ensisijaisen tärkeitä tehtäviä. Menetelmiä koskevaa jäsenvaltioiden välistä keskustelua pyritään lisäksi koordinoimaan entistä paremmin. Tässä yhteydessä on otettava huomioon, että yhdenmukaistamisessa on tällä osa-alueella jo edistytty merkittävästi. Yhteisön maksutasetilastot ovat välttämättömiä, jotta koko EU:lle voitaisiin laatia kattava maksutase.

Tilastointisääntöjen yhdenmukaistamista jatketaan osana sellaista menetelmäperustaa, joka on entistä yhdenmukaisempi Yhdistyneiden Kansakuntien viime aikoina hyväksymien kansainvälisten suositusten kanssa. Tilastotietoja parannetaan tehostamalla tulli-ilmoitusten sisältämien tietojen hyödyntämistä. Huomioon otetaan myös Euroopan unionissa sekä kansainvälisessä kaupassa tapahtuneiden muutosten (laajentumisen, globalisaation, kaupan vapauttamisen) aiheuttamat tarpeet. Lisäksi parannetaan vienti- ja tuontihintatilastojen luotettavuutta, jotta unionista lähtöisin olevien tuotteiden kansainvälistä kilpailukykyä voitaisiin mitata entistä paremmin.

Yhteenveto

Viisivuotissuunnitelman päättymiseen mennessä komissio on

- vaiheittain sisällyttänyt ehdokasmaiden tiedot järjestelmään,
- mukauttanut ja parantanut tietojen keruussa ja tuotannossa käytettyjä järjestelmiä,
- parantanut ja kehittänyt menetelmäperustaa siten, että huomioon on otettu kansainväliset suositukset, uudet tiedon- tarpeet sekä talous- ja tullialalla tapahtunut kehitys,
- parantanut jo olemassa olevien, maailmanlaajuisista kestävästä kehitystä koskevien tietojen käyttöä ja analyysia.

Politiikan tarpeet ja Eurostatin tuotanto

<i>Perustamissopimuksen osasto</i>	<i>Eurostatin työalat</i>
IX OSASTO YHTEINEN KAUPPOLIITTIKKA	
Kyseisen politiikan alan kannalta tärkeimmät työalat	53 Tavarakauppa 54 Palvelukauppa ja maksutase
Muut merkittävät täydentävät työalat	19 Ehdokasmaiden kanssa tehtävä tilastoyhteistyö 21 Muiden EU:n ulkopuolisten maiden kanssa tehtävä tilastoyhteistyö 42 Rahoitustilinpito 52 Raha ja rahoitus

X OSASTO

Tulliyhteistyö

Tällä osa-alueella ei tarvita omaa tilasto-ohjelmaa. Tätä osastoa varten tarvittavat tilastotiedot johdetaan tarvittaessa niistä tiedoista ja indikaattoreista, jotka on tuotettu muiden ohjelmaan sisältyvien osastojen tarpeisiin.

XI OSASTO

Sosiaalipolitiikka, koulutus, ammatillinen koulutus ja nuoris

Vaikutukset tilastotyöhön

Ohjelmakauden aikana laaditaan johdonmukainen strategia, jolla varmistetaan, että saatavilla on sosiaalipolitiikan kaikki alat kattava indikaattorisarja. Tämä tehdään koordinoitusti VIII osaston toimien kanssa. Nykyisten indikaattorien laatua parannetaan ja uusia indikaattoreita otetaan käyttöön sellaisten osa-alueiden kattamiseksi, jotka on määritelty ensisijaisiksi aloiksi, kuten sosiaalinen syrjäytyminen ja elinikäinen oppiminen. Tukholman Eurooppa-neuvoston ratifoima koulutusjärjestelmien konkreettisia tavoitteita koskeva selvitys edellyttää Eurostatin ja koulutuksen ja kulttuurin pääosaston välistä läheistä yhteistyötä. Tilastotyötä jatketaan kolmen, vuodeksi 2002 määritellyn ensisijaisen tavoitteen osalta (perustaidot, tieto- ja viestintätekniikka, matemaattiset tieteet ja teknologia). Tämän lisäksi on tehtävä työtä muiden tavoitteiden saavuttamiseksi. On kehitettävä niitä indikaattoreita, joista ei tällä hetkellä ole saatavissa tietoja tai jotka eivät vastaa laatuvaatimuksia mutta jotka ovat välttämättömiä asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Sosiaalipolitiikkaa koskevien tilastojen maantieteellistä kattavuutta on laajennettava siten, että ne kattavat kaikki ehdokasmaat ja tietyt EU:n ulkopuoliset alueet, kuten MEDSTAT-maat. Vertailukohtana tässä kehitystyössä käytetään väestötietoja; vuoden 2001 väestölaskentatietojen käsittely- ja julkaisuprosessi muotoutuu seuraavaa laskentaa valmistelevalle, säännöllisiin päivityksiin perustuvaksi ohjelmaksi, ja näin edistetään samalla yhdenmukaisen lähestymistavan omaksumista edellä kuvatulla laajennetulla maantieteellisellä alueella. Koko aluetta koskevia väestöennusteita tarvitaan myös kansallisella tasolla.

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen alan kansainvälistä liikkuvuutta koskevan tiedonkeruun ja -käsittelyn parantamisella on erityisen merkittävä asema ohjelmakauden aikana. Ensimmäinen tehtävä on perusmääritelmien ja tärkeimpien indikaattoreiden yhdenmukaistaminen.

Elinikäinen oppiminen on tämän ohjelmakauden tärkeimpiä osa-alueita, mikä on osoitus siitä, että taloudessa tapahtuvat muutokset vaativat ammattitaidon ja yhteiskunnallisten taitojen jatkuvaa kehittämistä. Työllisyys-, talous- ja koulutuspolitiikan tarpeisiin tarvitaan "oppimista" koskevaa kattavaa tilastojärjestelmää, jossa kiinnitetään erityistä huomiota koulutusalaan tehtyihin julkisiin ja yksityisiin investointeihin. Koulutusta ja ammattikoulutusta koskevia nykyisiä tietoja on täydennettävä aikuiskoulutusta koskevilla tiedoilla.

Vuonna 2002 laadittava komission tiedonanto työterveyttä ja -turvallisuutta koskevasta uudesta yhteisön strategiasta edellyttää Euroopan työtaturmatilastojen (ESAW) viimeisen vaiheen ja Euroopan ammattitautitilastojen (EODS) ensimmäisen vaiheen täysimääräistä täytäntöönpanoa. Lisäksi kehitetään indikaattoreita, joilla mitataan työn laatua, työperäisiä terveysongelmia ja työterveyden ja -turvallisuuden sosioekonomisia kustannuksia.

Perustamissopimuksen 13 artiklan ja syrjinnän ehkäisemisen tavoitteen mukaisesti luodaan menetelmät sellaisten tilastojen säännölliseksi tuottamiseksi, jotka koskevat vammaisten asemaa yhteiskunnassa.

Merkittäviä yhteiskunnallisia muutoksia, joista monet ovat jo havaittavissa, on odotettavissa koko ohjelmakaudella (näitä ovat mm. väestöpyramidiin, kotitalouksien koostumukseen, muuttoliikkeeseen, työtapoihin ja koulutusjärjestelmään liittyvät muutokset), joten edellä mainittujen tilastojen lisäksi tarvitaan uudentyyppisiä tilastoja. Ansioita ja elinoloja koskevat EU:n tilastot (EU-SILC) tulevat perustumaan laajaan lähdevalikoimaan sekä 1990-luvulla useassa vaiheessa toteutetusta Euroopan kotitaloustiedustelusta saatuihin kokemuksiin. Uusi järjestelmä otetaan käyttöön, jotta Euroopan kansalaisten elinoloista saataisiin runsaasti tietoa koko viisivuotiskauden ja sitä seuraavien vuosien ajalta.

Yhteenveto

Viisivuotishjelman aikana komissio

- luo johdonmukaisen strategian, jolla varmistetaan, että saatavilla on sosiaalipolitiikan kaikki alat kattava indikaattorisarja,
- tuottaa uusien indikaattorien avulla säännöllisesti tietoja kansalaisten elinoloista,
- tuottaa tietoja hoito- ja lastenhoitopalveluista.

Politiikan tarpeet ja Eurostatin tuotanto

Perustamissopimuksen osasto	Eurostatin työalat
X OSASTO SOSIAALIPOLITIIKKA, KOULUTUS, AMMATILINEN KOULUTUS JA NUORISO	
Kyseisen politiikan alan kannalta tärkeimmät työalat	31 Väestö 32 Työmarkkinat 33 Koulutus 35 Terveys ja turvallisuus 36 Tulojen jakautuminen ja elinolot 37 Sosiaaliturva 38 Muu väestö- ja sosiaalitalastoihin liittyvä työ (asuntotilastot) 72 Aluetilastot
Muut merkittävät täydentävät työalat	70 Kestävä kehitys

XII OSASTO

Kulttuuri*Vaikutukset tilastotyöhön*

Yhteisön toiminta kulttuurin alalla perustuu perustamissopimuksen 151 artiklaan. Yhteisön toimivaltaan tällä alalla kuuluu etenkin eurooppalaisen kulttuurin tärkeitä osatekijöitä koskevan tietämyksen lisääminen ja tiedonlevityksen parantaminen. Lisäksi on olemassa selkeät määräykset siitä, että yhteisön on otettava kulttuurinäkökohdat huomioon kaikessa politiikan laadinnassa ja täytäntöönpanossa.

Vuosiksi 2003—2007 laaditussa yhteisön tilasto-ohjelmassa kulttuuritilastojen painopiste on alan työllisyyttä, kulttuuri-toimintaan osallistumista ja kulttuurimenoja koskevan esityön tulosten kokoamisessa. Samalla tilasto-ohjelmassa tuetaan tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden ja toimivaltaisten kansainvälisten organisaatioiden kanssa menetelmien kehittämistyötä sekä kulttuuri-investointien tuottoa koskevien tilastojen laatimista. Erityistä huomiota kiinnitetään sellaisten kansainvälisten menetelmien laatimiseen, joiden avulla voidaan tilastollisesti tutkia ja analysoida, miten kulttuuri-toimintaan osallistuminen voi edesauttaa sosiaalipoliittisten tavoitteiden saavuttamista. Näihin kuuluvat muun muassa koulutustason ja työllisyysasteen nostaminen, rikollisuuden vähentäminen sekä terveyteen liittyvän epätasa-arvon vähentäminen.

Yhteenveto

Viisivuotishjelman aikana komissio

- kokoaa kulttuuria koskevat nykyiset tilastotiedot,
- laatii ja ottaa käyttöön menetelmiä, joilla voidaan mitata kulttuurin vaikutuksia yhteiskuntaan.

Politiikan tarpeet ja Eurostatin tuotanto

<i>Perustamissopimuksen osasto</i>	<i>Eurostatin työalat</i>
XI OSASTO KULTTUURI	
Kyseisen politiikan alan kannalta tärkeimmät työalat	34 Kulttuuri
Muut merkittävät täydentävät työalat	49 Tietoyhteiskunta

XIII OSASTO

Kansanterveys*Vaikutukset tilastotyöhön*

Perustamissopimuksen 152 artiklan mukaan yhteisön toiminta kansanterveysalalla kattaa myös kansanterveyttä koskevat tiedot. Euroopan tilastojärjestelmään on luotu kansanterveyttä koskeva tilastoperusta, joka kattaa terveystilannetta, terveyteen vaikuttavia tekijöitä sekä terveydenhuollon resursseja koskevat tiedot ja jolla tuetaan yhteisön kansanterveysohjelmia. Yhteisön kansanterveysalan uuden toimintaohjelman⁽¹⁾ mukaisesti terveystietojärjestelmän tilastoja kehitetään osana yhteisön tilasto-ohjelmaa. Tässä yhteydessä kerätään tietoja, jotka jaotellaan tarvittaessa sukupuolen, iän, maantieteellisen alueen ja, jos mahdollista, tulotason mukaan. Vuosina 2003—2007 jatketaan terveystilastokokonaisuuden kehittämistä, jotta voitaisiin vastata kansanterveysalan uuden toimintaohjelman asettamiin erityisvaatimuksiin. Erityisesti on vastattava kestävästä kehitystä kuvaavien indikaattorien tarpeeseen.

Ensisijaisina yleistavoitteina ovat kansanterveysalan perustilastojärjestelmän infrastruktuurin kehittäminen (jäsenvaltioiden ja EU:n tasolla) sekä nykyisten tietojen yhdenmukaistaminen ja niiden vertailukelpoisuuden parantaminen yhteistyössä kansanterveysalan toimivaltaisten kansainvälisten organisaatioiden (WHO:n ja OECD:n) kanssa.

⁽¹⁾ Komission tiedonanto Euroopan yhteisön terveysstrategiasta ja ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi yhteisön kansanterveysalan toimintaohjelman (2001—2006) hyväksymisestä — KOM(2000) 285 lopullinen, 16. toukokuuta 2000.

Jotta voitaisiin taata tietojen yhdenmukaisuus ja täydentävyys, tässä ohjelmassa toteutetaan erityistoimia sen varmistamiseksi, että kansanterveystilastojen perustana olevia peruskäsitteitä, määritelmiä ja luokituksia sovelletaan kaikkiin kansanterveystietoihin.

Kansanterveystilastot laajennetaan asteittain koskemaan kaikkia ehdokasmaita näiden maiden kanssa tehtyjen sopimusten mukaisesti.

Yhteenveto

Viisivuotisohjelman aikana komissio

- jatkaa kansanterveystilastojen kehittämistä varmistaakseen, että ne vastaavat kansanterveysalan uuden toimintaohjelman asettamia erityisvaatimuksia,
- parantaa kansanterveysalan perustilastojärjestelmän infrastruktuuria.

Politiikan tarpeet ja Eurostatin tuotanto

<i>Perustamissopimuksen osasto</i>	<i>Eurostatin työalat</i>
XII OSASTO KANSANTERVEYS	
Kyseisen politiikan alan kannalta tärkeimmät työalat	35 Terveys ja turvallisuus 37 Sosiaaliturva
Muut merkittävät täydentävät työalat	39 Kuluttajansuoja 70 Kestävä kehitys

XIV OSASTO

Kuluttajansuoja

Vaikutukset tilastotyöhön

Kuluttajapolitiikan merkitys on viime vuosina lisääntynyt EY:n toiminnassa (perustamissopimuksen 153 artikla).

Komissio on laatinut vuosiksi 1999—2001 kuluttajapolitiikan toimintasuunnitelman, jonka jälkeen on tarkoitus toteuttaa toimia kuluttajien aseman parantamiseksi. Nykyisen ja sitä edeltäneiden toimintasuunnitelmien ongelmana on ollut perusteltujen ratkaisujen tekemiseksi tarvittavien tietojen puuttuminen. Kuluttajapolitiikan toimintasuunnitelmaa vuosiksi 2002—2005 laaditaan parhaillaan. Siinä korostetaan, että tarvitaan aiempaa järjestelmällisempiä ja kattavampia toimia politiikan ohjauksessa välttämättömän, soveltuvan tietopohjan rakentamiseksi.

Eurostatin tarkoituksena on tuottaa tilastotietoja, jotka kiinnostavat kansalaisia yleisesti ja jotka antavat tietoa kulutuksesta ja kuluttaja-asioista eurooppalaisella, kansallisella ja alueellisella tasolla.

Yhteenveto

Viisivuotisohjelman aikana komissio

- asettaa kuluttajansuojaa koskevat tilastot saataville entistä helpokäyttöisemmässä muodossa, etenkin julkaisuina,
- pyrkii tarjoamaan menetelmätukea kotona tapahtuvien tapaturmien tutkimiseksi,
- tuo kuluttajansuojan esille kaikilla asianmukaisilla tilastotyöaloilla,
- varmistaa, että kuluttajansuoja otetaan huomioon tilastopolitiikan uusilla osa-alueilla,
- tukee jäsenvaltioiden tilastolaitosten toimintaa kuluttajansuojaa koskevien tilastojen tuottamiseksi.

Politiikan tarpeet ja Eurostatin tuotanto

<i>Perustamissopimuksen osasto</i>	<i>Eurostatin työalat</i>
XIII OSASTO KULUTTAJANSUOJA	
Kyseisen politiikan alan kannalta tärkeimmät työalat	36 Tulojen jakautuminen ja elinolot 39 Kuluttajansuoja
Muut merkittävät täydentävät työalat	61 Maankäyttö ja maisemanhoito 64 Kasvinviljely 65 Kotieläintalous 66 Maatalouden raaka-aineita jalostavaa teollisuutta koskevat tilastot 69 Kalataloustilastot 70 Kestävä kehitys

XV OSASTO

Euroopan laajuiset verkot

Tällä osa-alueella ei tarvita omaa tilasto-ohjelmaa. Tätä osastoa varten tarvittavat tilastotiedot johdetaan tarvittaessa niistä tiedoista ja indikaattoreista, jotka on tuotettu muiden ohjelmaan sisältyvien osastojen tarpeisiin.

Politiikan tarpeet ja Eurostatin tuotanto

<i>Perustamissopimuksen osasto</i>	<i>Eurostatin työalat</i>
XIV OSASTO EUROOPAN LAAJUISET VERKOT	
Kyseisen politiikan alan kannalta tärkeimmät työalat	48 Liikenne 49 Tietoyhteiskunta
Muut merkittävät täydentävät työalat	45 Energia 53 Tavarakauppa 61 Maankäyttö ja maisemanhoito 71 Ympäristötilastot 72 Aluetilastot 73 Tiede ja teknologia 74 Paikkatieto ja paikallistieto

XVI OSASTO

Teollisuus*Vaikutukset tilastotyöhön*

Tilastotyössä, joka koskee teollisuutta sen laajassa merkityksessä (käsite sisältää myös rakentamisen, palvelut, energia-alan sekä maatalouden raaka-aineita jalostavan teollisuuden), keskitytään jatkossa tukemaan Amsterdamin sopimuksessa ja sen jälkeisissä huippukokouksissa (etenkin maaliskuussa 2000 pidetyssä Lissabonin huippukokouksessa) vahvistettua politiikkaa. Tässä yhteydessä tehtäväksi suunniteltu työ koskee etenkin globalisaatiota, yritysten sisäistä ja ulkoista organisaatiota (ja laajemmin tuotantjärjestelmää), yritysten välistä yhteistyötä, yrittäjyyttä ja hallintotapaa, kysyntää sekä työllisyyttä ja henkilöresursseja.

Ensisijaisena tehtävänä on yritystilastoja koskevien asetusten täytäntöönpano. Huomiota kiinnitetään tässä yhteydessä etenkin tulosten laatuun.

Jotta voitaisiin seurata teollisuuden rakennemuutosta, yritystoiminnan tilastoja kehitetään tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kansallisten tilastolaitosten kanssa. Tässä kehittämissuunnitelmassa mukautetaan nykyisiä asetuksia sekä tuotetaan tietoja EU-politiikan tärkeimpien osa-alueiden, kuten yhtenäismarkkinoiden, laajentumisen, talous- ja rahapolitiikan, tietoyhteiskunnan, työllisyyspolitiikan sekä EU:n toimintakertomuksen perustana olevien rakenteellisten indikaattoreiden tarpeisiin.

Eurostat tutkii yhdessä jäsenvaltioiden kanssa, miten kansallisia tiedonkeruumenetelmiä voitaisiin parhaiten järjestyttää ja koordinoitua, jotta yrityksille aiheutuvia rasitteita voitaisiin vähentää mahdollisimman paljon. Erityisesti pyritään nykyisten ja uusien tilastotyövälineiden ja etenkin PRODCOM-luokituksen (ja muiden vastaavien palvelualan välineiden) avulla parantamaan yhtenäismarkkinoiden analysointia.

Energia

Energiatilastoista pyritään parantamaan etenkin energiataseiden ja niihin sisältyvien, energiankulutusta koskevien tietojen laatua, jotta voitaisiin paremmin vastata kasvihuonekaasupäästöjen seurantajärjestelmän tarpeisiin. Nykyistä järjestelmää laajennetaan, jotta kestävä kehitys (energiatehokkuus, yhteistuotanto, uusiutuvat energialähteet) voitaisiin ottaa paremmin huomioon, ja samalla seurataan kilpailun tehokkuutta vapautetuilla markkinoilla ja sen vaikutuksia kuluttajiin ja energia-alaan.

Yhteenveto

Viisivuotisen ohjelmakauden aikana tilastotyössä

- parannetaan yritystoiminnan rakennetilastojen laadintajärjestelmää siten, että perustaksi otetaan politiikan tarpeet ja tavoitteeksi järjestelmä, joka reagoi nopeasti ympäristön, politiikan ja käyttäjien kaltaisiin muuttuviin tekijöihin,
- pyritään säilyttämään tarvittava infrastruktuuri, johon kuuluvat mm. yritysrekisterit ja luokitukset,
- keskitytään tuotettujen tietojen laadun arviointiin ja parantamiseen.

Politiikan tarpeet ja Eurostatin tuotanto

<i>Perustamissopimuksen osasto</i>	<i>Eurostatin työalat</i>
XV OSASTO TEOLLISUUS	
Kyseisen politiikan alan kannalta tärkeimmät työalat	44 Yritysten toimialatilastot 45 Energia 66 Maatalouden raaka-aineita jalostavaa teollisuutta koskevat tilastot
Muut merkittävät täydentävät työalat	49 Tietoyhteiskunta 51 Yritysrekisterit 53 Tavarakauppa 70 Kestävä kehitys 71 Ympäristötilastot

XVII OSASTO

Taloudellinen ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus*Vaikutukset tilastotyöhön*

Yksi Euroopan unionin rakentamisen tärkeimmistä edellytyksistä on sosiaalisen ja alueellisen epätasapainon korjaaminen. Tämä on rakennerahastojen tärkein tavoite. Komissio on vuonna 1988 toteutetusta rakennerahastojen uudistuksesta lähtien harjoittanut sosiaalista ja taloudellista yhteenkuuluvuutta tukevaa kokonaispolitiikkaa, jossa alueellisilla tilastoilla on hyvin tärkeä merkitys päätösten täytäntöönpanossa: alueiden tukikelpoisuus aluekohtaisten tavoitteiden osalta määritellään sosiaalis-taloudellisin perustein tiettyjä kynnyksarvoja noudattaen ja jäsenvaltioille myönnettävästä tuesta päätetään objektiivisesti tilastollisten indikaattorien perusteella. Lisäksi yhteisön politiikan eri osa-alueiden vaikutukset voidaan alueellisella tasolla arvioida ja alueelliset erot kvantifioida vain, jos saatavilla on kattavia aluekohtaisia tilastoja.

Alueiden sosiaalis-taloudellista kehitystä koskevia, komission säännöllisesti laatimia arviointikertomuksia varten (Kertomus taloudellisesta ja sosiaalisesta koheesiosta⁽¹⁾) tarvitaan runsaasti tilastotietoa. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä kaupunkeihin, sillä poliittiset päättäjät ovat yhä useammin korostaneet tarvetta Euroopan kaupungeissa asuvien elämänlaadun arviointiin. Päättäjät tarvitsevat tulevia toimia varten vertailukelpoisia tietoja kaikista EU:n kaupungeista. Vuonna 1997 julkaistussa komission tiedonannossa ("Kohti kaupunkien toimintaohjelmaa Euroopan unionissa") ja vuonna 1998 julkaistussa komission tiedonannossa ("Kaupunkien kestävä kehittäminen Euroopan unionissa: toiminta-kehys") tuotiin selvästi esille näiden entistä vertailukelpoisempien tietojen tarve.

Laajentuneessa Euroopan unionissa noudatettava yhteisön aluepolitiikka sekä rakennerahastojen uusi ohjelmakausi määräävät pitkälti sen, millaisia toimia tilasto-ohjelmassa toteutetaan vuosina 2003—2007. Laaditun aikataulun mukaan komissio hyväksyy kolmannen yhteenkuuluvuutta käsittelevän kertomuksen vuoden 2004 alussa, ja siihen sisältyvät päätelmät on pantava täytäntöön (asetusehdotuksissa) kyseisen vuoden kuluessa. Tarvittaviin tietoihin kuuluvat aluekohtaiset väestöennusteet ja aluetason väestötiedot.

⁽¹⁾ Katso "Euroopan yhtenäisyys, kansojen solidaarisuus, alueiden monimuotoisuus"; toinen kertomus taloudellisesta ja sosiaalisesta yhteenkuuluvuudesta, tammikuu 2001.

Paikkatieto

Monet komission yksiköt käyttävät paikkatietojärjestelmiä vastualueeseensa kuuluvan politiikan suunnitteluun, täytäntöönpanoon ja arviointiin. Tämä suuntaus yleistyy lähivuosina teknologian kehittyessä ja tietojen saatavuuden parantua. Eurooppalaiset paikkatiedon infrastruktuurialoitteet tuovat mukanaan uusia haasteita tällä osa-alueella. Komission viitetietokantaa hoitavan Eurostatin on pystyttävä vastaamaan näihin haasteisiin.

Yhteenveto

Viisivuotisen ohjelmakauden aikana tilastotyössä

- otetaan käyttöön rakennerahastojen seuraavalla toimintakaudella tarvittavat tilastoindikaattorit,
- tuotetaan sosiaalista ja taloudellista yhteenkuuluvuutta koskevan kertomuksen laatimista sekä rakennerahastoihin liittyviä, vuoden 2006 jälkeisiä komission ehdotuksia varten tarvittavat tiedot,
- integroidaan paikkatietojärjestelmät entistä paremmin politiikan ohjaukseen.

Politiikan tarpeet ja Eurostatin tuotanto

<i>Perustamissopimuksen osasto</i>	<i>Eurostatin työalat</i>
XVI OSASTO TALOUDELLINEN JA SOSIAALINEN YHTEENKUULU- VUUS	
Kyseisen politiikan alan kannalta tärkeimmät työalat	55 Hinnat 72 Aluetilastot 74 Paikkatieto ja paikallistieto
Muut merkittävät täydentävät työalat	31 Väestö 32 Työmarkkinat 40 Kansantalouden vuositilinpito 44 Yritysten toimialatilastot 50 Matkailu 63 Maatalouden taloustilastot 71 Ympäristötilastot

XVIII OSASTO

Tutkimus ja teknologinen kehittäminen***Tiede- ja teknologiatilastot sekä innovaatiotilastot****Vaikutukset tilastotyöhön*

Yhteisön TTK-politiikan yleistavoitteena on vahvistaa Euroopan talouden tiede- ja teknologiaperustaa sekä parantaa sen kansainvälistä kilpailukykyä. Eurooppa-neuvosto asetti vuonna 2000 pidetyssä Lissabonin huippukokouksessa Euroopalle selkeät strategiset tavoitteet seuraavaa vuosikymmentä varten. Panosten, tuotoksen ja tietoperustaisen talouden sosioekonomisten vaikutusten yhdenmukaistettu mittaaminen on jatkossakin tärkeässä asemassa Euroopan tutkimusohjelmassa, kuten eurooppalaista tutkimusaluetta koskevasta keskustelusta käy selkeästi ilmi.

Kaikessa viime aikoina toteutetussa T & K- ja innovaatiopolitiikassa on tarvittu ajantasaista ja yhdenmukaista tietoa, jonka keräämisestä on neuvoteltava jäsenvaltioiden kanssa ja jonka keruun koordinoinnista vastaa Eurostat. Molempia politiikan osa-alueita varten tarvittavien indikaattorien vuosittainen päivittäminen edellyttää, että tiedot kerätään jäsenvaltioista useammin ja että niiden laatua parannetaan. Tiede- ja teknologia-alan henkilöresursseja koskevien sekä sukupuolen mukaan jaoteltujen tilastotietojen tuottamista on kehitettävä, jotta päättäjille voidaan tarjota tiedot, joita ne tarvitsevat pystyäkseen arvioimaan yhteisön politiikalla aikaansaatuja vaikutuksia.

Yhteenveto

Seuraavien viiden vuoden aikana pyritään lähinnä

- parantamaan nykyisten indikaattorien laatua sekä jatkamaan käsitteistöön liittyvää työtä sellaisten uusien indikaattorien laatimiseksi ja kehittämiseksi, joita voidaan käyttää kansallisten tutkimus- ja innovaatiopolitiikkojen vertaisanalyyseissä ja erityisesti T & K-alan henkilöresurssien ja alalla työskentelevien liikkuvuuden mittaamisessa,
- kehittämään uusia TTK- ja innovaatiotilastoja eurooppalaisen tutkimusalueen yhteydessä ja erityisesti luomaan teoria-pohja nykyistä lyhyemmällä aikavälillä tuotettavia TTK- ja innovaatiotilastoja varten,

- luomaan tietoyhteiskunnan mittaamisessa tarvittava yleisperusta,
- mittaamaan teknologian kehitystä yhdenmukaistettujen patenttitilastojen avulla,
- ottamaan ehdokasmaat mukaan yhdenmukaistettujen ja vertailukelpoisten TTK- ja innovaatiotilastojen yleiseen kehittämiseen.

Tilastoalan tutkimus

Vaikutukset tilastotyöhön

Yhteisö edistää osana T & K-politiikkaansa tutkimusta, jolla tuetaan sen oman politiikan eri osa-alueita. Viralliset tilastot on useissa puiteohjelmissa (ja kuudennen puiteohjelman valmisteluasiakirjoissa) todettu alaksi, jolla on tarkoitus käynnistää yhteisön tason T & K-toimia.

Tilastojen hyödyntäminen poliittisessa päätöksenteossa on lisääntynyt 1990-luvun lopulta lähtien, mikä on johtanut siihen, että tarvitaan yhä tarkempia ja vertailukelpoisempia tilastoja etenkin lyhyen aikavälin indikaattoreista, joita käytetään yhtenäismarkkinoiden sekä talous- ja rahaliiton tilanteen seurantaan. Euroopan unionin tuleva laajentuminen lisää tarvetta saada viipymättä käyttöön näitä tietoja.

Samalla teknologia tarjoaa uusia mahdollisuuksia tiedonkeruuta ja tilastojen levittämistä varten. Tietoja antavat tahot (yritykset ja yksityishenkilöt) pitävät kuitenkin vastaustaakkaa liian suurena ja vaativat sen vähentämistä, joka voidaan toteuttaa lisäämällä automaatiota ja tehostamalla jo olemassa olevien tietojen käyttöä. Eurooppalaisella ulottuvuudella on tärkeä merkitys tilastoalan tutkimuksessa ja kehittämisessä, sillä tilastotuotanto on luonteeltaan kansainvälistä toimintaa, koska vain harvoilla jäsenvaltioilla on varaa tuottaa tilastot yksin. Tämä yhdessä tuotettujen tilastojen kustannustehokkuusanalyysin merkityksen lisääntymisen kanssa tarkoittaa, että Euroopan tilastotuotannolle asetetaan uusia vaatimuksia. Virallisia tilastoja Euroopassa laativien on tämän vuoksi tarkasteltava uudelleen menettelytapoja, joita nykyisin käytetään kerätessä tilastotietoja ja laadittaessa tilastoja yhä laajemmasta ilmistöjoukosta.

Näiden vaatimusten vuoksi on tärkeää, että tavanomaista tarkempaa tilastollista analyysiä varten tuotettujen tilastojen laadinnassa käytetään jo olemassa olevia tietolähteitä. Tämä puolestaan edellyttää sellaisten tilastomenetelmien ja -välineiden kehittämistä, joilla voidaan yhdistää eri lähteistä peräisin olevia tietoja (kuten hallinnollisia tietoja ja otantatutkimuksilla saatuja tietoja tai alle vuoden pituisia jaksoja koskevia tilastoja ja rakennetilastoja).

Yhteenveto

Seuraavien viiden vuoden aikana pyritään lähinnä

- kehittämään uusia tilastovälineitä ja -menetelmiä virallisten tilastojen tuottamista varten,
- kehittämään käsitteitä ja tilastoja, joita tarvitaan uusien sosioekonomisten ilmiöiden mittaamisessa,
- siirtämään teknologiaa ja tietotaitoa Euroopan tilastojärjestelmässä,
- parantamaan tilastotuotantoprosessin ja tuotettujen tilastojen laatua.

Politiikan tarpeet ja Eurostatin tuotanto

<i>Perustamissopimuksen osasto</i>	<i>Eurostatin työalat</i>
XVII OSASTO TUTKIMUS JA TEKNOLOGINEN KEHITTÄMINEN	
Kyseisen politiikan alan kannalta tärkeimmät työalat	22 Tilastoalan tutkimus ja menetelmät 73 Tiede ja teknologia
Muut merkittävät täydentävät työalat	44 Yritysten toimialatilastot 49 Tietoyhteiskunta

XIX OSASTO

Ympäristö

Vaikutukset tilastotyöhön

Ympäristötilastoilla pyritään ennen kaikkea tukemaan tehokkaalla tavalla Euroopan unionin ympäristöpolitiikan toteuttamista ja arviointia. Tärkeimmät ympäristöpolitiikan ensisijaisista tavoitteista sisältyvät kuudenteen ympäristöä koskevaan toimintaohjelmaan, kestävä kehityksen strategiaan sekä Cardiffissa hyväksytyyn strategiaan, joka koskee ympäristönäkökohtien sisällyttämistä politiikan muihin osa-alueisiin.

Euroopan komission ehdotuksessa kuudenneksi ympäristöä koskevaksi toimintaohjelmaksi "Ympäristö 2010: tulevaisuutemme valinta" selostetaan ympäristötilastojen painopisteet. Uudessa ohjelmassa mainitaan neljä pääasiallista politiikan osa-alueita: ilmastonmuutos, luonto ja biologinen monimuotoisuus, ympäristö, terveys ja elämälaatu, luonnonvarat ja jätteet. Siinä korostetaan, että ympäristönäkökohdat on jatkossakin pyrittävä sisällyttämään kaikkiin asianmukaisiin politiikan osa-alueisiin ja että on pyrittävä varmistamaan, että kansalaiset saavat entistä helpommin käyttöönsä entistä parempilaatuista tietoa ympäristöstä. Ympäristönäkökohdat on lisäksi otettava aiempaa paremmin huomioon maan käytössä.

Göteborgissa kesäkuussa 2001 kokoontunut Eurooppa-neuvosto hyväksyi EU:lle kestävän kehityksen strategian, joka koostuu neljästä osa-alueesta (ilmastonmuutos, liikenne, terveys ja luonnonvarat) ja jota seurataan vuosittain. Strategia vaikuttaa huomattavasti ympäristötilastojen tarpeeseen, mutta kestävän kehityksen näkökulma vaikuttaa myös sosiaali- ja talousalan tilastoihin. Jotta saavutettuja tuloksia voitaisiin mitata, kestävä kehitys otetaan mukaan yhteenvetoraporttia varten tarkoitettuun rakenteellisten indikaattorien luetteloon, ja sitä koskevat tiedot esitetään vuosittain keväisin kokoon-tuvalle Eurooppa-neuvostolle vuodesta 2002 lähtien.

Göteborgin Eurooppa-neuvosto kehotti lisäksi kestävästä kehityksestä koskevan ulkoisen strategian laatimiseen, ja jatkossa tullaan hyväksymään kokonaisasialista kestävästä kehityksestä käsittelevää YK:n huippukokousta varten.

Toimintaohjelma ja kestävän kehityksen strategia edellyttävät työn jatkamista nykyisillä tilasto-ohjelman ympäristöosuuteen sisältyvillä aloilla sekä näiden alojen laajentamista ja mukauttamista. Tilasto-ohjelmassa keskitytään jatkossakin tilastoihin, jotka liittyvät läheisesti sosioekonomisiin tilastoihin. Jälkimmäiset koskevat muun muassa ihmisen toiminnan vaikutuksia ympäristöön sekä yhteiskunnan reaktioita. Tarvitaan lisätyötä, jotta tilastoilla voitaisiin kuvata yhteiskunnan, talouden ja ympäristöalan kehityksen vuorovaikutusta. Ohjelma on tarkoitettu täyttämään tilastotarpeet yhdessä Euroopan ympäristökeskuksen tuottaman tiedon kanssa, ja nämä tilastotyön osa-alueet täydentävät jatkossakin toisiaan.

Ympäristönäkökohtien sisällyttäminen muihin politiikan osa-alueisiin on kestävän kehityksen kannalta ratkaisevan tärkeää, mutta merkittäviä tuloksia on saavutettu yhdeksästä alasta vain kolmella alalla (liikenteen alalla, maataloudessa ja energia-alalla). Jotta ympäristötilastoja voitaisiin käyttää tällaisen yhdenmetyt politiikan tarpeisiin, on jatkettava työtä yhteisön ympäristötilastojen täydelliseksi yhdenmukaistamiseksi asianomaisten sosioekonomisten tilastojen kanssa. Joidenkin nykyisiä tarpeita vastaavien tilastojen laatimisessa on viime vuosina edistytty huomattavasti. Vastaavat toimet ovat välttämättömiä myös muilla politiikan osa-alueilla. Erityistä huomiota olisi lisäksi kiinnitettävä biologista monimuotoisuutta mittaaviin indikaattoreihin, resurssien käyttöön ja resurssi-intensiivisyyteen, myrkyllisiin kemikaaleihin ja niiden vaikutuksiin ihmisten terveyteen. Maankäyttöä koskevia tilastoja parannetaan maisemaa koskevilla tilastoilla. Kalataloustilastoilla on tärkeä merkitys tämän ehtyvän luonnonvaran kehityksen seurannassa (katso II osasto). Tuotanto- ja kauppatilastoihin sekä muihin lähteviin perustuvien aggregoitujen indikaattorien avulla voidaan kuvata yhteiskunnan riippuvuutta kemikaaleista. Sosiaalialan tilastoihin on tarpeen lisätä ympäristöulottuvuus, jotta saataisiin tietoa kulutustottumuksista sekä saasteiden ja kemikaalien käytön mahdollisista terveysvaikutuksista.

Jätetilastoja koskevan asetuksen täytäntöönpano on yksi tärkeimmistä tehtävistä. Poliitiikan uudet osa-alueet, joissa yhdistetään jätehuolto ja resurssienhallinta, edellyttävät tilastoja, jotka kuvaavat johdonmukaisella tavalla materiaali- ja resurssien käyttöä, jätteitä, uudelleenkäyttöä sekä ympäristötehokkuutta. Vesipoliitiikan puitteiden täytäntöönpanon tueksi tarvitaan tilastoja sekä vesitilastojen parempaa yhdenmukaistamista. Näitä tilastoja varten tarvitaan välttämättä parempi oikeusperusta. Pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistämistä annetun direktiivin (IPPC-direktiivin) täytäntöönpanon tueksi tarkoitettujen tilastojen ovat tärkeitä, jotta voitaisiin varmistaa vertailukelpoisuus yritystilastojen kanssa. Tiedonantovelvollisuuksien tarkistaminen sekä tilastointia ja säännösten noudattamisen valvontaa varten toimitettujen tietojen koordinointi ovat tärkeitä tehtäviä.

Lisäksi on luotava kansantalouden tilinpitoon yhteydessä olevat ympäristötilit. Nämä tilit ovat välttämättömän perusta ympäristöä koskeville analyyseille sekä entistä kattavampien mallien luomiselle talouden ja ympäristön vuorovaikutuksen tutkimista varten. Niitä mukautetaan ja laajennetaan jatkossa siten, että ne vastaavat kestävän kehityksen analysoinnissa välttämättömille tilastoille asetettuja vaatimuksia.

Yhteenveto

Seuraavien viiden vuoden aikana pyritään erityisesti

- parantamaan ympäristöalan perustilastoja, joihin kuuluvat lähinnä jäte- ja vesitilastot sekä ympäristömenotilastot, siten että työssä keskitytään ympäristöindikaattorien laadinnassa tarvittaviin tilastoihin, sekä antamaan tämällyyp-pisiä tilastoja varten tarvittava lainsäädäntö,
- tuottamaan ympäristöä ja kestävästä kehityksestä koskevia, helposti ymmärrettäviä indikaattoreita yhteistyössä muiden komission yksiköiden ja Euroopan ympäristökeskuksen kanssa,
- jatkamaan työtä, jonka tarkoituksena on täydentää sosioekonomisia tilastoja ympäristönäkökohdilla, ja tuottaa tarvittavat indikaattorit, joilla kuvataan ympäristönäkökohtien ja kestävästä kehitykseen liittyvien näkökohtien sisällyttämistä muihin politiikan osa-alueisiin,

- jatkamaan työtä, jonka tarkoituksena on ottaa ympäristöala osaksi kansantalouden tilinpitoa tiettyjen säännöllisesti laadittavien ympäristötilien muodossa sekä mukauttaa näitä tilejä kestävä kehityksen ensisijaisten tavoitteiden edellyttämällä tavalla,
- osallistumaan ilmoitusvelvollisuuden tarkistustyöhön sekä jatkamaan Euroopan ympäristökeskuksen kanssa tehtävää kiinteää yhteistyötä, joka kattaa koordinoitujen toimien toteuttamisen ja sen varmistamisen, että ympäristökeskuksen ja komission tiedonkeruujärjestelmät täydentävät toisiaan,
- parantamaan maailmanlaajuisia kestävä kehitystä koskevien tietojen keruuta ja analysointia.

Politiikan tarpeet ja Eurostatin tuotanto

<i>Perustamissopimuksen osasto</i>	<i>Eurostatin työalat</i>
XVIII OSASTO YMPÄRISTÖ	
Kyseisen politiikan alan kannalta tärkeimmät työalat	45 Energia 65 Kotieläintalous 70 Kestävä kehitys 71 Ympäristötilastot 74 Paikkatieto ja paikallistieto
Muut merkittävät täydentävät työalat	35 Terveys ja turvallisuus 39 Kuluttajansuoja 44 Yritysten toimialatilastot 48 Liikenne 50 Matkailu 61 Maankäyttö ja maisemanhoito 62 Maatalouden rakenteet 64 Kasvinviljely 67 Maataloustilastojen koordinointi ja uudistaminen 68 Metsätaloustilastot 69 Kalataloustilastot 72 Aluetilastot

XX OSASTO

Kehitysyhteistyö (ja muut ulkoiset toimet)

Vaikutukset tilastotyöhön

Yleistavoitteena on tukea EU:n ulkopolitiikkaa tarjoamalla asianmukaista ja selkeästi kohdennettua tilastoteknistä tukea, jolla parannetaan EU:lta tukea saavien maiden tilastollisia valmiuksia. Tulevaisuuden strategiassa on kuitenkin otettu huomioon tarve mukautua EU:n politiikassa tapahtuviin muutoksiin.

EU:n politiikan heijastuminen tilastoyhteistyöhön

Tärkein EY:n kehitysyhteistyöpolitiikassa tapahtunut muutos on se, että siinä pyritään yhä useammin ja selkeämmin köyhyyden vähentämiseen etenkin AKT-maissa. Näin ollen köyhyyden mittaamisesta ja seurannasta on tullut yhä tärkeämpi tilastotyön osa-alue. Tämä tarkoittaa, että toimintaa lisätään lähinnä sosiaalitalastojen alalla. Kehitysyhteistyön pääosastolle, ulkosuhteiden pääosastolle sekä EuropeAid-toimistolle tarjotaan lisäksi teknistä tukea ja asiantuntemusta sen mittaamiseksi, miten EY:n kehitysyhteistyöohjelmat vaikuttavat köyhyyteen.

Alueellinen integraatio on jatkossakin tärkeä osa ohjelmaa, ja tarkoituksena on kuvata niitä lisääntyviä toimia, joita maat itse toteuttavat alueellisten rakenteidensa vahvistamiseksi. Tuettaviin osa-alueisiin kuuluvat monenvälinen seuranta, kansantalouden tilinpidon parantaminen, hintatilastot, maataloustilastot, ulkomaankauppatilastot, yritystilastot ja tilastoalan koulutus.

Välimeren 12 kumppanuusmaan osalta tärkeimpänä tavoitteena on kansallisten tilastojärjestelmien parantaminen sekä toimielinten sisällä että niiden välillä. Lisäksi tuetaan tilastojen yhdenmukaistamista, tuotantoa sekä niiden saatavuuden parantamista, jotta voitaisiin tarjota vahva perusta poliittiselle päätöksenteolle ja hyvälle hallinnolle. Sosioekonomisten tilastojen lisäksi ensisijaisia aloja ovat muuttoliike, matkailu ja ympäristö.

EU:n ja uusien itsenäisten valtioiden välisen tilastoyhteistyön tavoitteena on tukea ja seurata taloudellista yhteistyötä ja uudistusprosessia sekä edistää markkinataloutta. Tärkeimmät tarpeet koskevat talustilastoja ja ulkomaankauppatilastoja.

Eurostat jatkaa ja tehostaa pyrkimyksiään avuntoimittajayhteisön koordinoinnin parantamiseksi (kahden- ja monenvälinen apu). Se tukee tässä tarkoituksessa etenkin OECD:n kehitysapukomiteassa, YK:ssa ja Maailmanpankissa tehtävää työtä, jolla pyritään arvioimaan, miten kehitysyhteistyöllä edesautetaan vuonna 2000 pidetyssä YK:n vuosituhannen huippukokouksessa asetettujen kehitysyhteistyötavoitteiden saavuttamista. Tässä yhteydessä se osallistuu aktiivisesti PARIS 21 -aloitteeseen ja toimintaan Balkanilla. Teknisessä yhteistyössä korostetaan käyttäjien huomioonottamisen tärkeyttä ja edistetään monivuotisten ohjelmien laadintaa.

Innovatiivisia toimia toteutetaan sellaisten lähestymistapojen ja menetelmien kehittämiseksi, joilla voidaan mitata ja valvoa ihmisoikeuksien ja hyvän hallintotavan noudattamista.

Yhteenveto

Viisivuotiskautena tilastotyössä keskitytään

- tarjoamaan tilastoteknistä apua, jolla pyritään parantamaan EU:lta tukea saavien valtioiden tilastovalmiuksia,
- parantamaan köyhyyden mittaamista ja seurantaa,
- kehittämään lähestymistapoja ja menetelmiä, joilla voidaan mitata ja valvoa ihmisoikeuksien ja hyvän hallintotavan noudattamista.

Politiikan tarpeet ja Eurostatin tuotanto

<i>Perustamissopimuksen osasto</i>	<i>Eurostatin työalat</i>
XIV OSASTO KEHITYSYHTEISTYÖ	
Kyseisen politiikan alan kannalta tärkeimmät työalat	21 Muiden EU:n ulkopuolisten maiden kanssa tehtävä tilastoyhteistyö

LIITE II

Viisivuotinen tilasto-ohjelma 2003—2007: Eurostatin työalat

Luku (alatoimi)	Työala (toimenpide)
I Tilastotuotannon tuki ja tekninen infrastruktuuri	10 Laadun hallinta ja arviointi 11 Luokitukset 12 Tilastokoulutus 13 Eurostatia varten tarkoitetut tietotekniikkainfrastruktuurit ja -palvelut 14 Euroopan tilastojärjestelmää varten tarkoitettu tietotekninen standardointi ja yhteistyöinfrastruktuurit 15 Viite- ja metatietovarastot 16 Tiedotus 17 Levitys 18 Tilastoinnin koordinointi 19 Ehdokasmaiden kanssa tehtävä tilastoyhteistyö 21 Muiden EU:n ulkopuolisten maiden kanssa tehtävä tilastoyhteistyö 22 Tilastoalan tutkimus ja menetelmät 25 Tietoturva ja tilastosalaisuus
II Väestö- ja sosiaalitilastot	31 Väestö 32 Työmarkkinat 33 Koulutus 34 Kulttuuri 35 Terveys ja turvallisuus 36 Tulojen jakautuminen ja elinolot 37 Sosiaaliturva 38 Muu väestö- ja sosiaalitilastoihin liittyvä työ 39 Kuluttajansuoja
III Taloustilastot	
III.A Makrotaloustilastot	40 Kansantalouden vuositilinpito 41 Neljännesvuositilinpito 42 Rahoitustilinpito 43 Omien varojen seuranta 55 Hinnat 57 Suhdannetilastot
III.B Yritystoimintatilastot	44 Yritysten toimialatilastot 45 Energia 48 Liikenne 49 Tietoyhteiskunta 50 Matkailu 51 Yrityrekisterit
III.C Raha-, rahoitus-, kauppa- ja maksusetilastot	52 Raha ja rahoitus 53 Tavarakauppa 54 Palvelukauppa ja maksutase
IV Maa-, metsä- ja kalatalous	61 Maankäyttö ja maisemanhoito 62 Maatalouden rakenteet 63 Maatalouden taloustilastot 64 Kasvinviljely 65 Kotieläintalous 66 Maatalouden raaka-aineita jalostavaa teollisuutta koskevat tilastot 67 Maataloustilastojen koordinointi ja uudistaminen 68 Metsätaloustilastot 69 Kalataloustilastot

Luku (alatoimi)	Työala (toimenpide)
V Monialatilastot	70 Kestävä kehitys 71 Ympäristötilastot 72 Alue-tilastot 73 Tiede ja teknologia 74 Paikkatieto ja paikallistieto
VII Resurssit ja hallinnointi	91 Kansainväliset ja toimielinten väliset suhteet 92 Hallinnointi ja tilasto-ohjelmat 93 Henkilöresurssien hallinnointi 94 Rahoitusvarojen hallinnointi 95 Lainsäädäntöperustan hallinnointi 96 Tarkastus 97 Yleishallinto 99 Hajautettu hallinto